

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ - TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Financování základního školství zřizovaného městem Hradec Králové
Financing of Primary Education Established by the Hradec KraloveTown

Student: Petra Gáborová

Vedoucí diplomové práce: Ing. Anna Juřicová

Ostrava 2015

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Petra Gáborová**
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Financování základního školství zřizovaného městem Hradec Králové**
Financing of Primary Education Established by the Hradec Kralove
Town

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Vzdělávací systém v České republice, zásady řízení a financování základního školství
3. Analýza hospodaření základních škol ve městě Hradec Králové
4. Zhodnocení financování základního školství ve městě
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

OCHRANA, František et al. *Veřejný sektor a veřejné finance*. Praha: Grada, 2010. 261 s. ISBN 978-80-247-3228-2.

REKTOŘÍK, Jaroslav et al. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 2007. 264 s. ISBN 978-86929-29-3.

VALENTA, Jiří. *Právní rámec řízení škol a školských zařízení: základy práva pro školský management*. 2. upr. a dopl. vyd. Karviná: Paris, 2013, 356 s. ISBN 978-80-87173-22-0.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Anna Juřicová**

Datum zadání: 21.11.2014

Datum odevzdání: 25.04.2015

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 24. dubna 2015

.....
Gáborová

Bc. Petra Gáborová

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Vzdělávací systém v České republice, zásady řízení a financování základního školství...	7
2.1	Základní vzdělávání.....	10
2.1.1	Školská právnická osoba	14
2.1.2	Příspěvková organizace zřízena územními samosprávnými celky	16
2.1.3	Státní příspěvková organizace.....	18
2.2	Financování základního školství	19
2.2.1	Financování škol a školských zařízení zřizovaných územními samosprávnými celky.....	20
3	Analýza hospodaření základních škol ve městě Hradec Králové.....	22
3.1	Rozpočet přímých výdajů.....	24
3.1.1	Principy normativního rozpisu rozpočtu přímých výdajů na Regionální školství územních samosprávných celků na rok 2015	24
3.2	Ostatní provozní náklady	32
3.3	Základní vzdělávání ve městě Hradec Králové	33
3.4	Financování základních škol, zřizovaných statutárním městem Hradec Králové	36
4	Zhodnocení financování základního školství ve městě.....	58
4.1	Doporučení ke zlepšení finanční situace základních škol zřizovaných městem Hradec Králové.....	60
5	Závěr.....	61
	Seznam použité literatury	64
	Seznam zkratk	66
	Seznam tabulek	
	Seznam grafů	
	Seznam příloh	

Přílohy

1 Úvod

Školství je ve většině zemí světa považováno za jednu z prioritních povinností státu a jako takové je státem financováno nebo zabezpečováno. Výchova a vzdělávání mají vliv na rozvoj společnosti, na růst kvalifikované pracovní síly, její flexibility a v důsledku toho k rozvoji celé ekonomiky. Veřejné výdaje na školství jsou investicemi, které se do společnosti vrací.

Cílem základního vzdělávání je zejména vést žáky k tomu, aby si osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, tvořivému myšlení a reálnému uplatňování svých schopností.

Jednou z výsad našeho školství je bezplatné poskytování základního vzdělání ve veřejných školách. Jedná se vlastně o naplnění ustanovení čl. 33 ústavního zákona č. 2/1993 Sb., neboli Listina základních práv a svobod, ve které je zakotveno: „Každý má právo na vzdělání. Školní docházka je povinná po dobu, kterou stanoví zákon. Občané mají právo na bezplatné vzdělání v základních a středních školách, podle schopnosti občana a možností společnosti též na vysokých školách.“

Diplomová práce je zaměřená na hospodaření základních škol zřizovaných statutárním městem Hradec Králové. Jejím cílem je zjistit na základě analýzy hospodaření jejich současnou finanční situaci a navrhnout doporučení, která by v budoucnosti mohla vést ke zlepšení ekonomické situace.

Řešení diplomové práce vychází ze dvou hypotéz: „Finanční prostředky na provozní náklady základních škol jsou dostačující“. Provozními náklady se přitom rozumí náklady, související se zajištěním provozu školy. Jedná se zejména o náklady na energie, opravy, odpisy, materiál, ostatní služby, drobný hmotný a nehmotný majetek. „Provoz škol je rozpočtově zřizovatelem dobře zajištěn“.

V práci jsou použity metody popisu a syntézy. Dále je v praktické části práce aplikována metoda analýzy.

V teoretické části je popsán vzdělávací systém v České republice, zásady řízení a financování základního školství. Zmiňuji i vzdělávací soustavu, kterou tvoří předškolní zařízení, školy a školská zařízení a příslušné školské zákony, tvořící základ školské legislativy. K nim patří Národní program vzdělávání, zpracovávaný ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, a rámcové vzdělávací programy, které vymezují povinný obsah, rozsah a podmínky vzdělávání. Na tyto vzdělávací programy, vydávané na národní úrovni,

dále navazuje školní vzdělávací program, vydávaný každou školou. Stručně jsou zde také popsány základní právní formy škol a školských zařízení a jejich zřizovatelé, akt zřízení a vzniku, ale také vymezení působnosti a zdroje příjmů. V neposlední řadě je zde zmíněno financování příjmů škol a školských zařízení zřizovaných územními samosprávnými celky, jejichž hlavními zdroji jsou dotace ze státního rozpočtu, příspěvky z rozpočtu zřizovatele a jejich doplňková činnost. Dalšími zdroji příjmu mohou být prostředky z vlastních fondů, peněžité dary od fyzických osob či programy vyhlašované MŠMT, programy EU nebo platby zákonných zástupců u předškolních zařízení a školních družin, které jsou součástí základní školy.

V praktické části jsou nejprve rozděleny náklady škol, kterými jsou přímé vzdělávací náklady a ostatní provozní náklady. Princip rozpisu rozpočtu přímých výdajů je v kompetenci MŠMT, které na základě republikových normativů poskytuje krajům příspěvek. Kraj tyto prostředky, dle krajských normativů, přerozděluje školám a školským zařízením. Ostatní provozní náklady jsou financovány z rozpočtu zřizovatele, v mém případě statutárního města Hradce Králové. Následně je provedena analýza hospodaření jednotlivých škol, a výše prostředků získaných ze státního rozpočtu na přímé vzdělávací náklady. Zabývám se rovněž příspěvkem na provoz škol hrazených z rozpočtu zřizovatele. Součástí je také rozbor demografického vývoje, který obsahuje údaje o počtu narozených dětí ve spádových obvodech základních škol, vývoji počtu žáků za jednotlivé školní roky, vývoji počtu žáků na jednotlivých základních školách a počty odcházejících žáků na víceletá gymnázia. V závěru této části jsou analyzovány příjmy z doplňkové činnosti a celkové příjmy a výdaje jednotlivých základních škol včetně zhodnocení financování základního školství ve městě Hradec Králové.

Pro vypracování jsem použila odbornou literaturu, zákony, webové stránky jednotlivých základních škol a jejich výroční zprávy, interní zdroje odboru školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže Magistrátu města Hradce Králové a informací z konzultací vedoucí tohoto odboru, které byly potřebné k vypracování praktické části této práce.

2 Vzdělávací systém v České republice, zásady řízení a financování základního školství

Vzdělávání je problematika související se základními principy demokratického právního státu, který je založen na úctě k lidským právům člověka a občana. Demokratické uspořádání státu a společnosti předpokládá jednotlivce svobodného nejen k sebevzdělávání, ale také sdílení poznatků, zkušeností a informací s jinými. Nepostradatelný je také otevřený přístup každého jednotlivce ke vzdělávacím institucím, zakládaným státem přímo, či vznikajících z popudu státu, aniž by docházelo k jakékoli diskriminaci.¹

Oblast školství je v kompetenci MŠMT ČR a řídí se právními normami. Školská správa je správa veřejná a je realizována institucemi státními a samosprávnými institucemi v přenesené působnosti.²

Vzdělávání je veřejnou službou, která je uskutečňována podle:

- národních vzdělávacích programů,
- rámcových vzdělávacích programů,
- školských vzdělávacích programů ustanovující cíle, formy, délku studia, obsah vzdělání dle zaměření a organizačního uspořádání.

Vzdělávání je uskutečňováno ve **vzdělávací soustavě**, kterou tvoří předškolní zařízení, školy a školská zařízení.

Předškolní zařízení:

- Mateřské školy – navazují na výchovu v rodině a zajišťují péči a výchovu dětí ve věku od 3 do 6 let,
- Speciální mateřské školy – zajišťují péči o mentálně, smyslově, tělesně hendikepované děti s vadami řeči, nemocné či oslabené.

Školy:

- základní škola (ZŠ),
- základní umělecká škola (ZUŠ),
- střední škola (SŠ),
- konzervatoř,

---

¹ VALENTA, J. *Školské zákony*. 5. Aktual. vyd. Olomouc: ANAG, spol. s r. o., 2013. 919 s.

² KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. 3., aktualiz. vyd. Ostrava: Montanex, a. s., 2010. 352 s.

- vyšší odborná škola (VOŠ),
- jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky,
- vysoké školy (VŠ).

Školská zařízení zajišťují:

- ústavní ochranou výchovu,
- preventivní péči,
- poradenské služby,
- zájmové vzdělávání,
- účelové zařízení,
- výkon ústavní výchovy,
- ochranou výchovu,
- preventivní výchovu.

Školy a školská zařízení se člení dle:

- zřizovatele – státní, obecní, církevní, soukromé,
- stupně rozvoje osobnosti – předškolní, základní, střední, vyšší odborné, akademické,
- způsobu ukončení studia – závěrečná zkouška, maturitní zkouška, absolventská zkoušku, státní zkouška, rigorózní zkouška.³

V oblasti regionálního školství tvoří **základ školské legislativy** čtyři tzv. školské zákony: Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů.

Regionálním školstvím se rozumí oblast vzdělávání od předškolního, přes základní, střední, vyšší odborné, včetně vzdělávání zájmového, základního uměleckého a jazykového, včetně poskytování školských služeb v jednotlivých školských zařízeních, které slouží regionálnímu školství.

---

³ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. 3., aktualiz. vyd. Ostrava: Montanex, a. s., 2010. 352 s.

Vzdělávání je však tvořeno i dalšími segmenty, které mají obvykle svojí vlastní právní úpravu, jako to je například u vysokého školství upravovaného zákonem č. 111/1998 Sb, o vysokých školách.⁴

Právo na vzdělání lze považovat za součást bytostně osobních přirozených práv každého člověka. Můžeme hovořit o svobodě smýšlení a vědeckého bádání, ale také o právu na informace v rámci svobody jedince vyhledávat a shromažďovat informace bez jakýchkoliv překážek kladených státem. Povinností státu je zdržovat se zásahů do těchto lidských svobod a nebránit jednotlivci v osobním rozvoji.

„V Listině základních práv a svobod je právo na vzdělání chráněno mezi kulturními, sociálními a hospodářskými právy v čl. 33, který zní:

1. Každý má právo na vzdělání. Školní docházka je povinná po dobu, kterou stanoví zákon.
2. Občané mají právo na bezplatné vzdělávání v základních a středních školách, podle schopnosti občana a možnosti společnosti též na vysokých školách.
3. Zřizovat jiné školy než státní a vyučovat na nich lez jen za podmínek stanovených zákonem; na takových školách se může vzdělávání poskytovat za úplatu.
4. Zákon stanoví, za jakých podmínek mají občané při studiu právo na pomoc státu.“
(Riegel, Bahýľová, Kudrová, Moravec, Puškinová 2014 s. 3).

Listina výslovně přiznává právo na vzdělání občanům České republiky. Co se týče členství České republiky v Evropské unii, musí být toto právo ve stejném rozsahu připuštěno i občanům jiných členských států Evropské unie. Evropská úmluva o lidských právech chrání právo na vzdělání v dodatkovém protokolu článku 2, který zní: „Nikomu nesmí být odepřeno právo na vzdělání. Při výkonu jakýchkoli funkcí v oblasti výchovy a výuky, které stát vykonává, bude respektovat právo rodičů zajišťovat tuto výchovu a vzdělání ve shodě s jejich vlastním náboženských a filozofickým přesvědčením.“⁵

---

⁴ VALENTA, J. *Školské zákony*. 5. Aktual. vyd. Olomouc: ANAG, spol. s r. o., 2013. 919 s.

⁵ VALENTA, J. *Školské zákony*. 5. Aktual. vyd. Olomouc: ANAG, spol. s r. o., 2013. 919 s.

2.1 Základní vzdělávání

Základní vzdělávání vede žáky k tomu, aby si osvojili potřebné strategie učení a na základě těchto strategií byli motivováni k celoživotnímu vzdělávání, aby se učili tvořivě myslet a řešit patřičné problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, získané hodnoty a životní prostředí. Základní vzdělávání by mělo žáky naučit být ohleduplný a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, naučit poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.⁶

Vzdělávání je realizováno na základě **Národního programu vzdělávání**, který zpracovává MŠMT a projednává jej s vybranými odborníky z vědy a praxe, s příslušnými ústředními odborovými orgány, příslušnými organizacemi zaměstnavatelů a s kraji a následně je předkládá vládě k projednání. Vláda Národní program vzdělávání předkládá Poslanecké sněmovně a Senátu Parlamentu ke schválení. Tento program rozpracovává cíle vzdělávání a vymezuje hlavní oblasti vzdělávání, obsahy vzdělávání a prostředky nezbytné k dosažení těchto cílů.

Pro každý obor vzdělání se vydávají **rámcové vzdělávací programy**, které vymezují povinný obsah, rozsah a podmínky vzdělávání. Rámcové vzdělávací programy jsou závazné pro tvorbu školních vzdělávacích programů a vydává je MŠMT po projednání s věcně příslušnými ministerstvy. Na základě těchto programů je posuzováno hodnocení výsledků vzdělávání dětí a žáků, kdy toto hodnocení výsledků má provádět nejen sama škola, ale také Česká školní inspekce a také zřizovatel. Rámcové vzdělávací programy jsou závazné pro stanovení výše finančních prostředků předělovaných školám ze státního rozpočtu.

Na vzdělávací programy vydávané na národní úrovni navazují **školní vzdělávací programy**, které jsou vydávané každou školou a každým školským zařízením. Právě proto se může zpracování školních vzdělávacích programů v každé škole někdy i velmi výrazně lišit. Školní vzdělávací program vydává ředitel školy a při jeho tvorbě je vázán pouze Rámcovým vzdělávacím programem.⁷

---

⁶ Zákon č.561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

⁷ VALENTA, J. *Školské zákony*. 5. Aktual. vyd. Olomouc: ANAG, spol. s r. o., 2013. 919 s.

Školní docházka je povinná po dobu devíti školních roků, ale nejdéle do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku.

Povinná školní docházka se vztahuje na občany České republiky a na občany jiného členského státu Evropské unie, pobývající na území České republiky déle než 90 dnů.

Povinná školní docházka začíná počátkem školního roku, následujícím po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku, jestliže mu není povolen odklad. Dítě, které dovrší šesti let v době od začátku září do konce června daného školního roku, může být přijato k plnění povinné školní docházky v tomto školním roce, za podmínek přiměřené tělesné i duševní vyspělosti a požádá-li o to jeho zákonný zástupce.

V době od 15. ledna do 15. února kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku, je zákonný zástupce povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce.⁸

Ředitel školy stanoví místo a dobu zápisu do prvního ročníku základního vzdělávání a oznámí to způsobem v místě obvyklým. Ředitel rozhoduje o přijetí k základnímu vzdělávání.

Základní vzdělávání v základní škole má 9 ročníků, které se člení na první stupeň a druhý stupeň. První stupeň tvoří první až pátý ročník a druhý stupeň šestý až devátý. V místech, kde nejsou vhodné podmínky pro zřízení všech 9 ročníků, je možné zřídit základní školu, která nemá všechny ročníky.

Základní vzdělávání pro žáky se zdravotním postižením, kteří se vzdělávají ve třídách nebo školách s upraveným vzdělávacím programem, může se souhlasem ministerstva trvat deset ročníků. V tom případě je první stupeň tvoří první až šestý ročník a druhý stupeň sedmý až desátý ročník. Žáci se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem mají možnost se vzdělávat v základní škole speciální na základě souhlasu zákonného zástupce a písemného doporučení školského poradenského zařízení.

V ustanoveních školského zákona jsou uplatněny dva výjimečné způsoby plnění povinné školní docházky. Jednou z nich je **individuální vzdělávání**, které lze podle zákona umožnit pouze žákům prvního stupně základní školy a uskutečňuje se bez pravidelné účasti na

---

⁸ Zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

vyučování ve škole. Žadatel o povolení individuálního vzdělávání musí splnit podmínky, které stanovuje zákon.

Druhým výjimečným případem je vzdělávání **žáků s hlubokým mentálním postižením**. Ustanovení o vzdělávání dětí s hlubokým mentálním postižením se týká žáků, u kterých doškol k takovému vážnému mentálnímu postižení, že podle vyjádření odborného lékaře a školského poradenského zařízení nejsou schopni absolvovat povinnou školní docházku ani v základní škole speciální. Zákon přenáší odpovědnost za zajištění odpovídajícího způsobu vzdělávání na krajský úřad.⁹

Mezi instituce školní správy patří mimo jiné **Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy**, které řídí výkon státní správy školství. V jeho kompetenci je vyhlašování rozvojových programů ve vzdělávání, vydávání metodik pro vypracování školního vzdělávacího programu. Dále odpovídá za výchovně vzdělávací soustavu, stanovuje finanční normativy na jednoho žáka a poskytuje dotace školám.

Česká školní inspekce je další instituce správy školství, která je státním kontrolním a inspekčním orgánem státní správy zřízena MŠMT. Jedná se o rozpočtovou organizaci realizující školní inspekci formou inspekčních záznamů a zpráv, které hodnotí výsledky vzdělávací činnosti. Školní inspekci vykonává školní inspektor, který je pověřený kontrolou školních zařízení.¹⁰

Školy, školská zařízení a školské právnické osoby musí být zapsány ve školském rejstříku. **Školský rejstřík** je pojem, který je chápán jako veřejný seznam, kde má každý právo nahlížet do údajů a pořizovat si zápisy. Orgán, který vede školský rejstřík, vydá na požádání úřední výpis údajů ze školského rejstříku.

Školský rejstřík se člení na dvě části:

- rejstřík škol a školských zařízení,
- rejstřík školských právnických osob.

Rejstřík škol vede evidenci každé jednotlivé školy a rejstřík **školských zařízení** vede evidenci jednotlivých školských zařízení. Okamžikem zápisu školy a školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení vzniká právnické osobě, která vykonává činnosti školy nebo školského zařízení práva stanovená tímto zákonem. Jedná se o právo poskytovat

---

⁹ RIEGEL, F. *Školský zákon: komentář*. 1. Vyd. Praha: C.H. BECK, 2014. 820 s.

¹⁰ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. 3., aktualiz. vyd. Ostrava: Montanex, a. s., 2010. 352 s.

vzdělávání a školské služby, právo vydávat státem garantované doklady o poskytnutém vzdělání a nárok na finanční prostředky ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu územního samosprávného celku.

V převážné části rejstřík škol a některých vyjmenovaných školských zařízení vede MŠMT. Krajský úřad vede rejstřík většiny školských zařízení, který může lépe posoudit potřebnost a účelnost jednotlivých druhů škol a školských zařízení. Jedná se o výkon přenesené státní správy na úroveň kraje, jelikož předmětem rozhodování jsou nejen školy a školská zařízení zřizována krajem, ale také školy a školská zařízení jiných zřizovatelů.

Rejstřík školských právnických osob vede výlučně MŠMT. Smyslem je soustředit evidenci zákonem stanovených podstatných údajů o tomto typu právnických osob na jednom místě a umožnit zpřístupnění těchto údajů veřejnosti. Zápis do tohoto rejstříku je podstatný akt, který rozhoduje o vzniku, změně a zániku školské právnické osoby. Vedení a veřejná přístupnost tohoto rejstříku, má zajišťovat ochranu zájmů třetích osob vstupujících do právních vztahů se školskými právnickými osobami.

Tento rejstřík vede údaje výhradně týkající se školské právnické osoby jako právnické osoby, nikoliv údaje týkající se škol a školských zařízení, jejichž činnost tato osoba vykonává. Tyto školy a školská zařízení jsou vedeny s ostatními v rejstříku škol a školských zařízení. Toto oddělení však neznamena, že existuje dvojí rejstřík.¹¹

Zřizovatelé škol a školských zařízení v České republice mohou být:

- kraj, obec a svazek obcí – zřizují školy a školská zařízení jako školské právnické osoby nebo příspěvkové organizace,
- MŠMT - zřizuje školy a školská zařízení jako školské právnické osoby nebo příspěvkové organizace,
- ministerstva - zřizují školy jako organizační složky státu,
- registrované církve nebo náboženská společenství - zřizují školy jako školské právnické osoby nebo právnické osoby,
- fyzické nebo právnické osoby - zřizují školy jako školské právnické osoby nebo právnické osoby.¹²

---

¹¹ VALENTA, J. *Školské zákony*. 5. Aktual. vyd. Olomouc: ANAG, spol. s r. o., 2013. 919 s.

¹² Zákon č.561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

Zřizovatel, kterým je kraj, obec a některé dobrovolné svazky obcí, vyjmenovaná ministerstva, registrované církve a náboženské společnosti, zřizují školy a školská zařízení a pro jejich zřízení mají k dispozici tyto **základní právní formy**:

- školské právnické osoby,
- příspěvkové organizace,
- právnické osoby podle zvláštních právních předpisů.¹³

2.1.1 Školská právnická osoba

Školská právnická osoba je právnickou osobou zřízenou zákonem č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Její hlavní činností je poskytování vzdělávání podle vzdělávacích programů a školských služeb. Hlavní činnost je jednoznačně vymezena zákonem a výslovně ji omezuje pouze na poskytování vzdělávání a školských služeb.

Zřizovatelem školské právnické osoby může být ministerstvo, kraj, obec nebo svazek obcí nebo také jiná právnická osoba nebo fyzická osoba. Toto vymezení dvou kategorií zřizovatelů má svůj význam ve vztahu k některým dalším podmínkám fungování školské právnické osoby (hospodaření, zánik, apod.). Zákon umožňuje zřízení školské právnické organizace i více zřizovateli, kteří jsou uvedeni v obou kategoriích. V tomto případě základním dokumentem školské právnické osoby není zřizovací listina, ale zřizovatelská smlouva.

V případě školské právnické osoby je akt zřízení oddělen od jejího vzniku. **Školská právnická osoba vzniká** dnem zápisu do rejstříku školských právnických osob, který je součástí školského rejstříku vedeného MŠMT. Tento princip vedl k rozdělení školského rejstříku na dvě části.

Zrušení s likvidací a zrušení bez likvidace, je proces upravován školským zákonem, který předchází zániku školské právnické osoby. U školských právnických osob, které jsou zřizovány orgány veřejné správy, se nevyžaduje likvidace a to z důvodu úzké majetkové, finanční a další vazby na jimi zřizované instituce. Práva a povinnosti této školské právnické osoby, včetně práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů, přecházejí přímo ze zákona na jejich zřizovatele.

---

¹³ MERLIČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ R. *Neziskové organizace*. 11., aktualiz. vydání. Olomouc: Anag, spol. s r.o., 2011. 254 s.

Vymezení působnosti zřizovatele školské právnické osoby je působnost vymezována samostatně pro zřizovatele, kterými jsou územní samosprávné celky a samostatně pro zřizovatele ostatní. U školských právnických osob zřízených územními samosprávnými celky, jsou ponechány úzké vazby školské právnické osoby na zřizovatele. Tyto úzké vazby jsou ponechány z důvodu odpovědnosti územních samosprávných celků za zajištění vzdělávání. Pro zajištění vzdělávání zřizují školy a školská zařízení. Zřizovatel musí mít reálné zákonné možnosti, aby mohl zasahovat do činnosti této právnické osoby a ovlivňovat její právní existenci i skladbu vzdělávacích činností.

Orgány u veřejné školské právnické osoby zákon stanoví pouze jediný orgán a to ředitele ŠPO. U neveřejných ŠPO, kterými jsou soukromé a církevní školské právnické osoby je orgánem této ŠPO nejenom ředitel ale také rada.

Školský zákon uvádí obvyklé **zdroje příjmů** školské právnické osoby, kterými jsou:

- finanční prostředky ze státního rozpočtu,
- finanční prostředky z rozpočtů územních samosprávných celků,
- příjmy z hlavní a doplňkové činnosti,
- finanční prostředky přijaté od zřizovatele,
- úplata za vzdělávání a školské služby,
- dotace na úhradu výdajů krytých z rozpočtu Evropské unie,
- dotace na úhradu výdajů podle mezinárodních smluv,
- dary a dědictví.

Pokud výše uvedené prostředky nespotřebují do konce kalendářního roku, převedou se do rezervního fondu jako zdroj financování v následujících letech a mohou být použity pouze na stanovený účel. Finanční prostředky ze státního rozpočtu poskytuje krajský úřad přímo právnickým osobám vykonávající činnost škol a školských zařízení.

Školská právnická osoba vždy vytváří rezervní a investiční **fond**. Jedná-li se o školskou právnickou osobu zřízenou ministerstvem, krajem, obcí nebo svazkem obcí, vytváří také fond kulturních a sociálních potřeb.¹⁴

---

¹⁴ Zákon č.561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

2.1.2 Příspěvková organizace zřízena územními samosprávnými celky

Příspěvkové organizace územních samosprávných celků zřizuje kraj nebo obec na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.¹⁵

Územní samosprávné celky zřizují příspěvkové organizace pro činnosti své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejich rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.

Zřizovatel o vzniku příspěvkové organizace vydá **zřizovací listinu**, která musí obsahovat název zřizovatele, sídlo, vymezení hlavního účelu, označení statutárních orgánů, vymezení majetku zřizovatele vydávaného příspěvkové organizace k hospodaření, vymezení práv umožňujících pomocí svěřeného majetku plnit hlavní účel, okruhy doplňkové činnosti navazující na hlavní účel příspěvkové organizace a vymezení doby, na kterou je organizace zřízena. Příspěvková organizace se zapisuje do obchodního rejstříku, kdy návrh na zápis podává zřizovatel.¹⁶

Příspěvková organizace **hospodaří** se svěřeným majetkem v rozsahu, který stanoví zřizovací listina. Do svého vlastnictví může nabýt pouze majetek potřebný k výkonu činnosti, pro kterou byla zřízena a to: bezúplatným převodem od svého zřizovatele, darem, děděním nebo jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele. Příspěvková organizace hospodaří s prostředky svých fondů, kterými jsou:

- rezervní fond,
- investiční fond,
- fond odměn,
- fond kulturních a sociálních potřeb.

Dalšími zdroje jsou peněžité dary od fyzických a právnických osob, včetně finančních prostředků ze zahraničí.

Fond odměn je tvořen ze zlepšeného hospodářského výsledku příspěvkové organizace. Příspěvková organizace provede tvorbu fondu odměn na základě schválení výše zlepšeného hospodářského výsledku zřizovatelem po skončení kalendářního roku.

---

¹⁵ REKTOŘÍK, J. a kolektiv. *Organizace neziskového sektoru*. 2. Aktual. vyd. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2007. 187 s.

¹⁶ Zákon 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Z toho fondu jsou hrazeny odměny zaměstnancům. Výsadně se však z fondu hradí případné překročení prostředků na platy, jehož výše se určuje podle zvláštního právního předpisu.

Fond kulturních a sociálních potřeb se tvoří přidělem ve výši 2% ročního objemu zúčtovaných na platy, náhrady platů, odměny za pracovní pohotovost a odměny za produktivní práci žáků. Netvoří se však z odměn za dohody o činnosti a dohody o provedení práce. Základní přiděl tohoto fondu je zajištěn v prostředcích státního rozpočtu a v ceně realizovaných výkonů doplňkové činnosti, tento přiděl se účtuje do nákladů příspěvkové organizace. Fond je naplňován zálohově z roční plánované výše na základě jeho plánovaného rozpočtu. Vyúčtování skutečného přidělu fondu se provádí v rámci roční účetní závěrky. Dalšími příjmy jsou peněžní nebo nepeněžní dary, příjmy z pronájmů vlastních rekreačních zařízení, náhrady škol a plnění od pojišťovny za školy způsobené na majetku pořízeném z FKSP.

U příspěvkových organizací se prostředky fondu považují za rozpočtové prostředky a nakládá se s nimi jako se státními prostředky. Příspěvková organizace pro použití a čerpání prostředků z fondu stanoví zásady užití prostředků. Na základě těchto zásad a objemu tvorby fondu sestaví příspěvková organizace rozpočet fondu. Nevyčerpané prostředky se na konci roku převádějí do následujícího období.

Fond slouží k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb. Je určen pro zaměstnance v pracovním poměru k zaměstnavateli.

Rezervní fond je tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkové organizace na základě schválení jeho výše zřizovatelem po skončení roku, který je snížen o převody do fondu odměn. Zdrojem tohoto fondu mohou být také peněžní dary.

Příspěvková organizace využívá fond k dalšímu rozvoji své činnosti, k časovému urovnání rozdílů mezi výnosy a náklady, k úhradě případných sankcí uložených jí za porušení rozpočtové kázně, k úhradě své ztráty za předchozí léta. Zřizovatel může příspěvkové organizaci dát souhlas k použití rezervního fondu k posílení svého investičního fondu.

Investiční fond je tvořen z odpisů hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, z přidělu ze zlepšeného hospodářského výsledku, z výnosů z prodeje dlouhodobého movitého hmotného a nehmotného majetku. Dále je tvořen z darů, z výnosů povolených veřejných sbírek určených na pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého

majetku, z prostředků poskytnutými ze zahraničí, které jsou účelově určeny na pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, převodem z rezervního fondu se souhlasem zřizovatele.

Prostředky fondu se používají na pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, k úhradě investičních úvěrů, doplňkové zdroje financování oprav a udržování a pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého i krátkodobého majetku a na financování oprav a údržby dlouhodobého nemovitého majetku, které vlastní zřizovatel.¹⁷

Vytváří-li příspěvková organizace ve své doplňkové činnosti zisk, může jej použít jen ve prospěch své hlavní činnosti, nicméně zřizovatel může povolit i jiné využití tohoto zdroje. Po skončení roku se zůstatky peněžních fondů převádějí do následujícího roku.¹⁸

Ke vzniku, k rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení příspěvkové organizace dochází dnem určeným zřizovatelem v rozhodnutí, které zároveň určí, v jakém rozsahu přechází její majetek, práva a závazky na nové nebo přejímající organizace. Pokud se zřizovatel rozhodne zrušit organizaci, přechází její majetek, práva a závazky na zřizovatele. U příspěvkových organizací téhož zřizovatele může dojít ke sloučení nebo splynutí příspěvkové organizace

Zřizovatel je povinen oznámit v **Ústředním věstníku České republiky** vznik příspěvkové organizace, rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení a to do 15 dnů ode dne, kdy ke skutečnosti došlo. Kontrolu hospodaření příspěvkové organizace provádí zřizovatel.¹⁹

2.1.3 Státní příspěvková organizace

Pro příspěvkové organizace zřízené organizačními složkami státu se výkon zřizovatelských nebo zakladatelských funkcí řídí zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

Nově vzniklá příspěvková organizace vzniká zvláštním předpisem, to platí také pro rozhodování, rozdělení, sloučení, splynutí a jiných změnách organizace. V tomto případě to znamená, že pro každou nově zakládanou příspěvkovou organizaci, která hospodaří se státním majetkem, musí být schválen zvláštní zákon.

---

¹⁷ MARINČÁK M. *Finanční management školy*. KLUB EKONOMŮ ŠKOL, o.s., 2007. 160 s.

¹⁸ REKTOŘÍK, J. a kolektiv. *Organizace neziskového sektoru*. 2. Aktual. vyd. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2007. 187 s.

¹⁹ Zákon 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), řídí vlastní hospodaření příspěvkových organizací zřízených státem.²⁰

O vzniku příspěvkové organizace zřizovatel vydá zřizovací listinu s obsahem podle zákona a její zřízení oznámí v Ústředním věstníku ČR.

Po založení příspěvková organizace vydá svůj statut podléhající schválení zřizovatelem, dále vydá organizační řád, pravidla hospodaření, odpisový řád, pravidla pro oběh účetních dokladů a další vnitřní předpisy, které jsou vyžadované platnými zákonnými ustanoveními.

Příspěvková organizace státu **hospodaří** s finančními prostředky získaných z hlavní činnosti a s prostředky přijatých ze státního rozpočtu. Dále hospodaří s finančními prostředky svých peněžních fondů, kterými podle zákona jsou:

- rezervní fond,
- fond reprodukce majetku,
- fond odměn,
- fond kulturních a sociálních potřeb,

Příspěvková organizace dále hospodaří s finančními prostředky získanými jinou činností, s peněžitými dary od fyzických a právnických osob a s peněžitými prostředky poskytnutými ze zahraničí.²¹

2.2 Financování základního školství

Ve většině zemí světa je školství považováno za jednu z prioritních povinností státu, proto je státem financováno nebo zabezpečováno. Důvodů pro začlenění vzdělání mezi statky, které jsou poskytovány nebo financovány státem, je několik. Nicméně, mezi hlavní argumenty pro státní zásahy patří externalita ve vzdělání, tržní selhání na trhu se vzděláním, umožnění přístupu ke vzdělání i sociálně slabším skupinám obyvatel a zájem společnosti na vzdělání obyvatel. Výchova a vzdělávání mají jeden z rozhodujících vlivů na rozvoj společnosti. Růst kvalifikované pracovní síly, která přispívá k mobilitě a flexibilitě pracovní síly, pak dále vede k rozvoji celé ekonomiky a posiluje demokracii a svobodu. Právě díky tomu se vzdělávání

²⁰ MERLIČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ R. *Neziskové organizace*. 11., aktualiz. vydání. Olomouc: Anag, spol. s r.o., 2011. 254 s.

²¹ REKTOŘÍK, J. a kolektiv. *Organizace neziskového sektoru*. 2. Aktual. vyd. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2007. 187 s.

stává důležitým zájmem státu a dá se tvrdit, že investice do školství se do společnosti více či méně rychle vracejí.

Je nutno připomenout, že zdroje každé společnosti jsou omezené a je problém vymezit množství disponibilních prostředků zabezpečující dostatečné vzdělání společnosti. To platí zejména v oblasti vzdělávání. Přestože jsou zdroje prostředků na tuto oblast stále více diverzifikovány, podíl veřejného sektoru na financování školství je významný.

Hlavními zdroji základního školství a školských zařízení, které jsou zřizované kraji, obcemi a svazky obcí jsou dotace ze státního rozpočtu, příspěvky z rozpočtu zřizovatele a jejich doplňková činnost. Školská zařízení také mohou čerpat prostředky ze svých fondů a mohou získávat peněžité dary od fyzických a právnických osob.²²

O hospodaření s finančními prostředky rozhodují instituce vykonávající správu v příslušném školství. Mohou to být obce, odbory školství krajských úřadů, MŠMT, Česká školní inspekce, Školské rady, ředitelé škol a ředitelé předškolních zařízení nebo školských zařízení. Při rozhodování rozpočtu pro jednotlivé školy a školská zařízení je rozhodující počet žáků a dětí.

Ze státního rozpočtu jsou poskytovány finanční prostředky na činnost:

- škol a školských zařízení zřizovaných ministerstvem,
- škol a školských zařízení zřizovaných registrovanými církvemi nebo náboženskými společnostmi,
- škol a školských zařízení zřizovaných obcemi nebo svazky obcí,
- škol a školských zařízení zřizovaných kraji.²³

2.2.1 Financování škol a školských zařízení zřizovaných územními samosprávnými celky

Financování škol a školských zařízení se řídí těmito zákony:

- Zákon č. 218/200 Sb., o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů,
- Zákon č. 250/200 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů,

---

²² OCHRANA, F. a kolektiv. *Veřejný sektor a veřejné finance*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 261 s.

²³ VALENTA, J. *Školské zákony*. 5. Aktual. vyd. Olomouc: ANAG, spol. s r. o., 2013. 919 s.

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolních, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon),
- Vyhláška č. 492/2005 Sb., kterou se stanoví členění normativů, ukazatele rozhodné pro jejich stanovení, jednotky výkonu pro jednotlivé krajské normativy, vztah mezi ukazateli a jednotkami výkonu, ukazatele pro výpočet minimální úrovně krajských normativů a zásady pro jejich zvýšení a jejich zveřejňování.

Financování škol a školských zařízení zřizovány územními samosprávnými celky, jsou postaveny na pojmech republikové a krajské normativy. **Republikové normativy** stanovuje ministerstvo jako podíl celkových objemů neinvestičních výdajů vyčleněných ze státního rozpočtu pro stanovené skupiny věkových kategorií k celkovému počtu dětí, žáků a studentů příslušných věkových kategorií.

Krajské normativy stanoví krajský úřad jako výši výdajů, které připadají na jednotku výkonu. Za jednotku výkonu se považuje jedno dítě, žák, student, ubytovaný, stravovaný, lůžko, třída, studijní skupina nebo oddělení. Krajský úřad při stanovení krajských normativů vychází z dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy v kraji, z rámcových vzdělávacích programů, z rozsahu přímé pedagogické činnosti a z naplněnosti tříd, skupin nebo oddělení. Při stanovování krajských normativů je pro krajský úřad závazné vycházet z vyhlášky č. 492/2005 Sb., o krajských normativech. Vyhláška o krajských normativech mj. stanoví minimální výše těchto krajských normativů pro jednotlivé obory vzdělání. Ukazatelé stanovené touto vyhláškou nejsou v ukazatelem určujícím skutečnou výši krajských normativů. Skutečná výše krajského normativu je v jednotlivých krajích různá a odvíjí se od potřeb v kraji. Krajský úřad poskytuje školám a školským zařízením prostředky ze státního rozpočtu přímo.

Obce s rozšířenou působností zpracovávají návrhy rozpisů rozpočtu finančních prostředků státního rozpočtu jednotlivým školám a školským zařízením ve své působnosti podle zásad stanovených MŠMT, a následně je předávají krajskému úřadu. V okamžiku, kdy krajský úřad stanoví rozpis prostředků pro jednotlivé školy a školská zařízení, obecní úřady obcí s rozšířenou působností nemají již žádné kompetence k dalšímu přerozdělování těchto prostředků.²⁴

---

²⁴ VALENTA, J. *Školské zákony*. 5. Aktual. vyd. Olomouc: ANAG, spol. s r. o., 2013. 919 s.

3 Analýza hospodaření základních škol ve městě Hradec Králové

Finanční prostředky pro základní vzdělávání se poskytují na základě počtu žáků a podle nákladnosti poskytovaného vzdělání. Všeobecnými zásadami pro rozpis finančních prostředků pro školy jsou spravedlnost, průhlednost, objektivnost, demokratičnost a hospodárnost. Základní vzdělávání je financováno **vícezdrojově**. Podrobná pravidla financování obsahuje zákon č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a doplňující vyhláška a nařízení.

Školy hospodaří s finančními prostředky získaných:

- ze státního rozpočtu,
- od svého zřizovatele,
- ze své vlastní a doplňkové činnosti
- z fondů organizací,
- z ostatních zdrojů: dary, programy EU, plnění pojišťoven aj.²⁵

Přímé vzdělávací náklady jsou vymezeny zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a jsou hrazeny z prostředků státního rozpočtu a zahrnují:

- platy,
- náhrady platů nebo mzdy a náhrady mezd,
- odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné,
- úhradu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění,
- na přiděly do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovně právních vztahů,
- výdaje na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů zdravotně postižených,
- výdaje na učební pomůcky,
- výdaje na školní potřeby a na učebnice (jsou-li poskytovány bezplatně),
- výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků,

---

²⁵ PEKOVÁ J.; PILNÝ J.; JETMAR M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. Vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 488 s.

- činnosti související s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání,
- na další nezbytné výdaje spojené s provozem škol a školských zařízení,
- na investiční výdaje poskytnuté podle zvláštního právního předpisu.

Ze státního rozpočtu jsou poskytovány finanční prostředky na základě skutečného počtu dětí, žáků nebo studentů ve škole nebo školském zařízení, v jednotlivých oborech a formách vzdělávání, lůžek nebo stravovaných, uvedeného ve školních matrikách pro příslušný školní rok, avšak nejvýše do výše povoleného počtu dětí, žáků nebo studentů ve škole nebo školském zařízení, v jednotlivých oborech a formách vzdělávání, lůžek nebo stravovaných, uvedeného ve školském rejstříku.²⁶

Závaznými **ukazateli** v rozpočtu kapitoly MŠMT patří: prostředky na platy a prostředky na ostatní platby a počet zaměstnanců. Ministerstvo pomocí těchto ukazatelů limituje prostředky na platy, reguluje zaměstnanost v organizačních složkách a příspěvkových organizacích resortu, určuje průměrný měsíční plat v resortu, garantuje určitý meziroční nárůst platů zaměstnanců v resortu školství aj.²⁷

Ostatní provozní náklady, tj. neinvestiční náklady související se zajištěním provozu škol jsou hrazeny z rozpočtu zřizovatele. Jedná se zejména o náklady na energie, opravy, odpisy, nájemné, materiál (kromě učebních pomůcek a školních potřeb), drobný hmotný a nehmotný majetek a ostatní služby.²⁸

Obce kraje a další zřizovatelé získávají tyto prostředky jako účelovou dotaci ze státního rozpočtu. Při sestavování rozpočtu vychází zřizovatel zejména z finančních potřeb školské příspěvkové organizace na její provoz. V průběhu rozpočtového období může dojít ke změnám ve finančním plánu školy, které musí zřizovatel schválit. Zřizovatel na konci rozpočtového období provádí finanční vypořádání.

Školy a školská zařízení mohou vedle své hlavní činnosti vykonávat i **doplňkovou činnost** umožňující získat finanční prostředky jiným způsobem než od zřizovatele a státního rozpočtu. Doplňková činnost je činnosti, která navazuje na hlavní činnost. Někdy jde o činnost umožňující účelnějšího využití odborné kvalifikace zaměstnanců. Tato doplňková činnost však nesmí být provozována tak, aby omezovala hlavní činnost.²⁹

²⁶ MARINČÁK M. *Finanční management školy*. KLUB EKONOMŮ ŠKOL, o.s., 2007. 160 s.

²⁷ PEKOVÁ J.; PILNÝ J.; JETMAR M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. Vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 488 s.

²⁸ MARINČÁK M. *Finanční management školy*. KLUB EKONOMŮ ŠKOL, o.s. 2007. 160 s.

²⁹ OCHRANA, F. a kolektiv. *Veřejný sektor a veřejné finance*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 261 s.

MŠMT na základě republikových normativů rozepisuje prostředky na přímé výdaje a poskytuje je formou dotace na zvláštní účet kraje. Krajský úřad dále na základě krajských normativů rozděluje tyto prostředky právníkům osobám, které vykonávají činnost škol a školských zařízení.

3.1 Rozpočet přímých výdajů

MŠMT poskytuje kraji příspěvek na přímé vzdělávací výdaje formou dotace. Kraj poskytne tuto dotaci zřizovateli, kterým může být obec nebo město. Zřizovatel tyto finanční prostředky formou příspěvku poskytne škole.

3.1.1 Principy normativního rozpisu rozpočtu přímých výdajů na Regionální školství územních samosprávných celků na rok 2015

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy **republikové normativy** stanovuje jako výši výdajů připadajících na vzdělávání a školské služby pro jedno dítě, žáka nebo studenta příslušné věkové kategorie v oblasti předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání ve školách a školských zařízeních, které jsou zřizovány kraji, obcemi nebo svazky obcí na kalendářní rok.³⁰

Pro všechny školy a školská zařízení hospodařící jako příspěvkové organizace, je poskytován na její hlavní činnost neinvestiční příspěvek ze státního rozpočtu v souladu se školským zákonem na přímé náklady a na výchovu a vzdělávání v rozpisu na závazné ukazatele.

Těmito ukazateli jsou:

- neinvestiční výdaje (NIV),
- mzdové prostředky (MP),
- odvody a ostatní neinvestiční výdaje (ONIV),
- limity počtu zaměstnanců (PZ) na 1000 dětí, žáků nebo studentů v dané věkové kategorii.

---

³⁰ OCHRANA, F. a kolektiv. *Veřejný sektor a veřejné finance*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 261 s.

Rozpočet přímých výdajů se pak vypočítá vynásobením republikových normativů a počtem žáků na každou věkovou kategorii.³¹

Limit mzdových prostředků (MP) pro zaměstnance jednotlivých škol a školských zařízení se stanovuje na základě normativního vztahu mezi počtem výkonu, normativním počtem pedagogických i nepedagogických zaměstnanců organizace a normativní úrovni rozpočtových nárokových a nenárokových složek platů.

Překročí-li příspěvková organizace stanovený objem prostředků na platy, které neuhraní z fondu odměn nebo z mimorozpočtových zdrojů, postupuje se podle zákona č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a jedná se o porušení rozpočtové kázně.

Ostatní neinvestiční výdaje (ONIV) jsou prostředky na náklady, které jsou zvláštním způsobem stanovené odvody do sociálních a zdravotních fondů a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů. Dále to jsou náklady na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí zdravotně postižených, na výdaje na učební pomůcky a školní potřeby, jsou-li žákům poskytovány bezplatně, výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků a služby související s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání.³²

Tab. 3.1 Republikové normativy pro rok 2015

Věková kategorie	NIV celkem	MP celkem vč. Odvodů	ONIV celkem	Zam.
	Kč/žáka	Kč/žáka	Kč/žáka	Z./1000 ž
3 – 5 let	39 235	38 735	500	126,961
6 – 14 let	50 423	49 338	1 085	128,930
15 – 18 let	58 313	57 243	1 070	143,693
19 – 21 let	49 755	49 055	700	125,961
KZÚV	239 179	236 679	2 500	689,922

Zdroj: Vlastní zpracování dle MŠMT.

Schválený rozpočet pro RgŠ ÚSC pro rok 2015 na rozdíl od roku předchozího roku 2014 zabezpečuje nárůst platových tarifů, nárůst výkonů oproti školnímu roku 2013/2014 a nárůst v oblasti učebních pomůcek. Proti roku 2014 nejsou jiné změny realizovány, z toho tedy vyplývá, že výše republikových normativů roku 2015 je ve stejné výši republikových

³¹ OCHRANA, F. a kolektiv. *Veřejný sektor a veřejné finance*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 261 s

³² MARINČÁK M. *Finanční management školy*. KLUB EKONOMŮ ŠKOL, o.s. 2007. 160 s.

normativů roku 2014. Normativní rozpis rozpočtu 2015 RgŠ pro rok 2015, získáme propočtem reálných výkonů školního roku 2014/2015 a republikových normativů 2015.³³

Tab. 3.2 Normativní rozpis rozpočtu RgŠ ÚSC na rok 2015

Věková kategorie	Výkony 2014/2015	NIV celkem	MP celkem	ONIV celkem	Zam.
		V tis. Kč	Vč. Odvodů V tis. Kč	V tis. Kč	
3-5 let	358 578,5	14 068 830	13 889 539	179 291	45 525,7
6-14 let	880 185,5	44 381 592	43 426 591	955 001	113 482,1
15-18 let	324 518,0	18 923 619	18 576 385	347 234	46 630,8
19-21 let	14 175,0	705 278	695 354	9 924	1 799,7
3-18 let v KZÚV	4 794,0	1 146 629	1 134 641	11 988	3 307,5
RgŠ ÚSC CELKEM	1 582 251,0	79 225 948	77 722 510	1 503 438	210 745,8

Zdroj: Vlastní zpracování dle MŠMT.

Financování krajského a obecního školství na rok 2015 je v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a výše a struktura zdrojů a závazných ukazatelů je definována zákonem č. 345/2014 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2015.

Tab. 3.3 Normativní rozpis rozpočtu 2015 pro Královéhradecký kraj

Věková kategorie	Výkony 2014/2015	NIV celkem	MP celkem	ONIV celkem	Zam.
		V tis. Kč	vč. odvodů V tis. Kč	V tis. Kč	
3-5 let	18 984,5	744 857	735 365	9 492	2 410,3
6-14 let	44 736,3	2 255 736	2 207 197	48 539	5 767,8
15-18 let	16 841,0	982 049	964 029	18 020	2 419,9
19-21 let	1 060,0	52 740	51 998	742	134,6
3-18 let v KZÚV	179,0	42 814	42 366	448	123,5
Královéhradecký	86 707,5	4 350 492	4 268 180	82 312	11 568,9

Zdroj: Vlastní zpracování dle MŠMT.

³³ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOV. *Principy rozpisu rozpočtu a rozpis rozpočtu přímých výdajů RgŠ územních samosprávných celků na rok 2015*. [online] 2015. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/principy-rozpisu-rozpoctu-a-rozpis-rozpoctu-primych-vydaju-6>.

Finanční prostředky státního rozpočtu vyčleněné v rozpočtu resortu školství pro právnické osoby, které vykonávají činnosti škol a školských zařízení zřizovaných krajem, obcí nebo svazkem obcí přerozdělovat do rozpočtů jednotlivých krajů výhradně kombinací výkonového (normativní) a programového (rozvojové programy) financování. Programová část v roce 2015 představuje asi 3,51 % disponibilních zdrojů a maximální objem zdrojů do rozpočtů krajů je rozepsán pomocí normativního způsobu financování prostřednictvím republikových normativů.³⁴

Tab. 3.4 Kvantifikace a struktura rozpočtu běžných výdajů ve výdajovém bloku regionálního školství včetně běžných výdajů na PŘO na rok 2015

	Běžné výdaje celkem	Mzdové prostředky	Odvody	Ostatní běžné výdaje	Počet zaměstn.
	V Kč	V Kč	V Kč	V Kč	
Výdaje RgŠ celkem:	89 787 834 853	61 036 200 239	21 357 131 614	7 394 503 000	216 281
Přímé výdaje RgŠ:	87 623 928 332	59 656 448 875	20 873 896 457	7 093 583 000	211 946
zřizované ÚSC	82 443 888 332	59 656 448 875	20 873 896 457	1 913 543 000	211 946
soukromé	3 946 040 000			3 946 040 000	
církevní	1 234 000 000			1 234 000 000	
Přímé výdaje PŘO	2 163 906 521	1 379 751 364	483 235 157	300 920 000	4 335

Zdroj: Vlastní zpracování dle Rozpisu RgŠ MŠMT.

Podle školského zákona republikové normativy představují základní nástroj pro rozpis finančních prostředků vyčleněných v rozpočtu MŠMT pro RgŠ územně samosprávných celků do rozpočtů jednotlivých krajů. Republikové normativy slouží pouze pro rozpis finančních prostředků státního rozpočtu do rozpočtů jednotlivých krajů.

Krajské normativy dále slouží k rozpisu těchto rozpočtových zdrojů z rozpočtů krajů do rozpočtů jednotlivých právnických osob, které vykonávají činnost škol a školských zařízení.

³⁴ MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOV. *Principy rozpisu rozpočtu a rozpis rozpočtu přímých výdajů RgŠ územních samosprávných celků na rok 2015*. [online] 2015. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/principy-rozpisu-rozpoctu-a-rozpis-rozpoctu-primych-vydaju-6>.

3.1.2 Principy rozpisu rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání škol a školských zařízení v působnosti Královéhradeckého kraje pro rok 2015

Krajský úřad Královéhradeckého kraje na základě zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v přenesené působnosti přiděluje finanční prostředky právnickým osobám, které vykonávají činnosti škol a školských zařízení jim sloužící, zřízených obcemi v působnosti Královéhradeckého kraje.

Pro poskytování finančních prostředků musí být školy a školská zařízení a jejich činnosti zařazeny do školského rejstříku, v opačném případě nelze prostředky poskytnout. Na zajištění hlavní činnosti je poskytována neinvestiční dotace. Jedná se o účelové prostředky, které mohou být použity pouze v souladu se školským zákonem.

Při rozpisu rozpočtu přímých neinvestičních výdajů se Odbor školství Královéhradeckého kraje řídí:

- Vyhláškou MŠMT č. 492/2005 Sb., o krajských normativech, v plném znění,
- Směrnici MŠMT čj. 28768/2005-45 stanovující závazné zásady, podle kterých provádějí krajské úřady rozpis finančních prostředků státního rozpočtu, které jsou přidělovány podle zákona č. 561/2004 Sb., a podle kterých provádějí obecní úřady obcí s rozšířenou působností návrhy rozpisů rozpočtů finančních prostředků státního rozpočtu podle zákona č. 561/2004 Sb., v plném znění.

Pro rozpis a čerpání neinvestičních přímých výdajů na vzdělávání jsou stanoveny tyto ukazatele:

- neinvestiční výdaje celkem (NIV celkem),
- limit objemu prostředků na platy,
- limit objemu prostředků na ostatní osobní náklady (OON),
- limit počtu zaměstnanců.

Limit počtu zaměstnanců, který je přidělován v rámci rozpisu státní dotace krajům, představuje maximální průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců. Platy zaměstnanců jsou zabezpečovány ze státního rozpočtu při zachování rozpočtovaného mzdového vývoje. S ohledem na mzdové regulace je posuzován roční průměrný přepočtený evidenční počet. Jedná se o skutečné zaměstnance, nikoliv normativní. Krajský úřad stanovuje

jednotlivým organizacím celkový limit počtu zaměstnanců, který bude vypočten na základě metodiky MŠMT. Právnícké osobě se limit počtu zaměstnanců stanoví z celkového stanoveného ukazatele prostředků na platy na příslušný kalendářní rok a z průměrného rozpočtovaného měsíčního platu pro zabezpečení činnosti právnické osoby v příslušném kalendářním roce.

Průměrný rozpočtovaný měsíční plat pro zabezpečení činnosti právnické osoby v aktuálním kalendářním roce se stanoví jako *podíl závazného ukazatele prostředků na platy*, který stanovil krajský úřad právnické osoby v uplynulém kalendářním roce a *dvánásobku limitu počtu zaměstnanců stanoveného krajským úřadem právnické osobě* v uplynulém kalendářním roce, který je upravený dle rozpočtem zajištěného mzdového vývoje.

Orientační ukazatele:

- objem zákonných odvodů ze mzdových prostředků,
- přiděl do FKSP,
- objem ostatních neinvestičních výdajů (ONIV).

Jelikož jsou tyto ukazatele stanoveny pouze orientačně, je možné nedočerpané zákonné odvody použít ke krytí ONIV. Příspěvek na výplatu náhrad zaměstnanců po dobu prvních 14 kalendářních dnů pracovní neschopnosti je součástí ONIV.

Krajský úřad bude jednotlivým školským subjektům stanovovat ukazatele v této struktuře. Jedná se o prostředky, které jsou přísně účelové a zúčtovatelné a v případě jejich nedočerpání bude celá zbývající částka předmětem odvodu při finančním vypořádání.

Rozpis přímých NIV bude rozdělen do 2 fází. První fáze je provedení **normativního rozpisu rozpočtu běžných výdajů** na jednotlivé organizace na základě výkonů školního roku 2014/2015 a normativů, které stanoví odbor školství krajského úřadu pro rok 2015 v soustavě normativů. Financování škol je uskutečňováno prostřednictvím částky na žáka, společné pro školy se stejným počtem výkonů a to bez ohledu na skutečnou organizaci nebo potřebu výuky, místní specifika apod.

Tento normativní rozpis rozpočtu je závaznou metodou rozdělení finančních prostředků zajišťujících jednotný přístup v rámci celého kraje a vytváří jednotnou srovnávací základnu pro posouzení efektivnosti všech škol a školských zařízení v Královéhradeckém kraji.

Druhá fáze rozpisu přímých NIV spočívá ve **vyhodnocení normativního rozpisu pro jednotlivé organizace**, specifik a projednání rozpočtu.

Odbory školství obcí III a odbor školství krajského úřadu s využitím kalkulací odvozených od skutečného čerpání mzdových prostředků na jednotlivé složky platu v roce 2014, objemu rozpočtu na přímé NIV v roce 2014 a mzdových inventur pro rok 2015 vyhodnotí úroveň zabezpečení mzdových výdajů u jednotlivých organizací v roce 2015 normativním rozpisem.

Organizace, které budou považovat normativní přiděl za nedostačující a požádají o jeho projednání a úpravu, předají zpřesněný výpočet předpokládaného průměrného přepočteného evidenčního počtu zaměstnanců v roce 2015 a další podklady dle požadavku odboru školství.

Při vyhodnocování požadavků organizací bude přihlédnuto zejména k nejnutnější potřebě pokrytí nárokových složek platu. Požadavek na dofinancování musí již obsahovat úsporné kroky ze strany organizací, které povedou ke snížení úvazků zaměstnanců a celkové nákladnosti tak, aby bylo dosaženo narovnání na úroveň obvyklou pro srovnatelnou školu nebo zařízení v kraji, která je představována normativním přidělem prostředků. Ukazatele rozpočtu jsou stanoveny pro jednotlivé organizace jako celek. V kompetenci ředitele je pak vnitřní přerozdělení v rámci organizací mezi její součásti. Subjekt však vždy musí samostatně dodržet oba ukazatele mzdové regulace, jimiž jsou platy a ostatní osobní náklady.

Pro stanovení **finančních normativů mzdových prostředků** rozpočtu RgŠ a jejich vzájemné vazby je stanovena následující struktura komponent:

- průměrný počet jednotek výkonu připadající na 1 pedagogického pracovníka (Np),
- průměrný počet jednotek výkonu připadající na 1 nepedagogického pracovníka (No),
- průměrná měsíční výše platu pedagogického pracovníka (Pp),
- průměrná měsíční výše platu nepedagogického pracovníka (Po),
- průměrná roční výše ostatních neinvestičních výdajů ze státního rozpočtu připadající na jednotu výkonu (ONIV).

Při rozpisu ukazatelů limitů na ostatní osobní náklady jsou základem pro rozpis použity požadavky organizací na OON pro rok 2015. Po provedení normativního rozpisu jednotlivé organizace odpovědně zváží potřebnost výše limitů OON a v rámci projednání rozpočtu požádají o jejich případné posílení. Toto posílení lze provést převedením z prostředků na platy nebo naopak.³⁵

---

³⁵ Krajský úřad Královéhradeckého kraje. Odbor školství. Principy rozpisu rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání škol a školských zařízení v působnosti Královéhradeckého kraje pro rok 2015.

Rozpis přímých neinvestičních výdajů byl proveden podle ustanovení MŠMT č. 492/2005 Sb., o krajských normativních ve znění pozdějších předpisů.

Objem finančních prostředků na dítě/žáka v republikových normativních roku 2015, které rozepisuje MŠMT krajům, zůstaly zachovány ve výši roku 2014. Nicméně všechny republikové normativy počtu zaměstnanců/1000 dětí, žáků byly sníženy o 0,5 %, což mělo negativní dopad na limit počtu zaměstnanců kraje.

Meziroční vývoj výkonů ovlivňuje výsledné disponibilní zdroje kraje pro jednotlivé typy škol a školských zařízení. Změna struktury rozpočtu prostřednictvím republikových normativů zapříčinila navýšení objemu prostředků pro ZŠ. V této oblasti zdroje odčerpává zejména rychlý nárůst počtu žáků ve školních družinách, ale i v ZUŠ, což se promítlo i v normativním rozpisu dotací školám a školským zařízením.

Závazné ukazatele rozpočtu přímých NIV pro rok 2015 jsou:

- NIV celkem,
- mzdové prostředky na platy,
- mzdové prostředky na OON.

Orientační ukazatele:

- objem zákonných odvodů ze mzdových prostředků,
- přiděl do FKSP,
- objem ostatních neinvestičních výdajů (ONIV).

Limit počtu zaměstnanců je kraji z MŠMT stanoven jako závazný.³⁶

Odbor školství krajského úřadu bude financovat pouze výkony škol a školských zařízení do výše kapacity, které jsou schválené v dokumentaci o zařazení do školského rejstříku. Při rozpisu rozpočtu na kalendářní rok již budou vyhodnoceny a popřípadě se subjekty projednány předpokládané **organizační změny nebo změny výkonů** od 1.9.2015 a změny výdajů, které na ně navazují. Odbor školství tyto změny promítne do celkové bilance rozpočtu odvětví na rok 2015 a ponechá prostředky v potřebné výši v rezervě.

Do rozpočtu jednotlivých organizací budou promítnuty změny výkonů od září 2015 a to na základě šetření o aktuálních počtech dětí a žáků, které bude provedeno v září, navazujícího přepočtu a úprav ukazatelů.

---

³⁶ Krajský úřad Královéhradeckého kraje. Odbor školství. Povedení rozpisu rozpočtu přímých neinvestičních výdajů na vzdělávání škol a školských zařízení pro rok 2015.

Odbor školství krajského úřadu Královéhradeckého kraje v procesu bilancování rozpočtu, určuje **priority kraje**. Tyto priority stanovuje krajský úřad pro přípravu rozpočtu regionálního školství a to vzhledem k rozdílům mezi optimálními potřebami a možností jejich splnění daným objemem rozpočtu.³⁷

3.2 Ostatní provozní náklady

Ostatní provozní náklady jsou financovány z **rozpočtu zřizovatele - obce**, ze kterého je hrazen provoz škol. Jedná se zejména o náklady na energie, opravy, odpisy, nájemné, materiál, drobný hmotný a nehmotný majetek a ostatní služby. Příspěvek na provoz poskytuje škole zřizovatel přímo formou příspěvku.

Postavení statutárního města Hradce Králové a jeho kompetence ve vztahu ke školám a školským zařízením jsou vymezeny zejména zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

V souladu s tímto zákonem, je povinností obce zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území. Obec za tímto účelem zřídí základní školu nebo zajistí plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí.

Obec zajišťuje, v souladu se školským zákonem, výdaje právnických osob, vykonávajících činnosti škol a školských zařízení, které zřizuje, kromě výdajů hrazených ze státního rozpočtu. Obec může právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení, které zřizuje, přispívat na další neinvestiční výdaje, které jsou jinak hrazené ze státního rozpočtu. Obec přiděluje právnickým osobám, které vykonávají činnosti škol a školských zařízení a které obec zřizuje, dotace určené zákonem o státním rozpočtu k částečné úhradě výdajů na provoz a provádí s nimi finanční vypořádání.

Statutární město Hradec Králové v rámci zákonnosti uplatňuje svou školskou politiku zejména u škol a školských zařízení, které zřizuje. Podobně se snaží postupovat i u škol a

---

³⁷ Krajský úřad Královéhradeckého kraje. Odbor školství. Principy rozpisu rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání škol a školských zařízení v působnosti Královéhradeckého kraje pro rok 2015.

školských zařízení umístěných v územním obvodu města a jejichž zřizovatelem je jiná fyzická nebo právnická osoba.³⁸

3.3 Základní vzdělávání ve městě Hradec Králové

Hradec Králové je statutární město Královéhradeckého kraje nacházející se na severovýchodě Čech a skládá se z 21 částí obcí. K 1. 1. 2014 žilo ve městě Hradec Králové celkem 92 904 obyvatel.

Statutární město Hradec Králové zřizuje:

- mateřské školy - školy zřízené statutárním městem Hradec Králové a mateřské školy jako součásti základních škol,
- **základní školy** - školy zřizované statutárním městem Hradec Králové. Některá zařízení zahrnují základní školu i mateřskou školu,
- základní umělecké školy a dům dětí a mládeže - zřizované statutárním městem Hradec Králové,
- školní jídelny - pod základními a mateřskými školami.³⁹

---

³⁸ Dlouhodobý záměr rozvoje výchovně vzdělávací soustavy na území statutárního města Hradec Králové na období 2011-2015

³⁹ HRADEC KRÁLOVÉ. Oficiální stránky statutárního města [online]. c2014. [cit. 6. 6 .2014]. Dostupné z: <http://www.hradeckralove.org/urad/odbor-skolstvi-a-volnocasovych-aktivit-deti-a-mladeze>

Tab. 3.5 Školy a školská zařízení ve městě Hradec Králové

Školy a školská zařízení:	Počet
Mateřské školy	
Mateřské školy zřízené statutárním městem Hradec Králové	11
Mateřské školy jako součástí základních škol	14
Základní školy	17
Základní umělecké školy	2
Dům dětí a mládeže	1
Školy a školská zařízení jiných zřizovatelů	
Školy a zařízení zřizované krajským úřadem Královéhradeckého kraje	7
Školy zřizované soukromou právnickou/fyzickou osobou	3
Školy zřizované církví	3
Zařízení zřizované ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy	1
Školní jídelny a výdejny pod základními a mateřskými školami	44

Zdroj: Vlastní zpracování dle oficiální stránky statutárního města Hradce Králové.

Cílem základního školství je poskytovat žákům základní vzdělání všeobecného charakteru a naučit žáky dovednostem, které by umožnily získané poznatky prakticky využívat a vyjadřovat svá stanoviska a názory.⁴⁰

Statutární město Hradec Králové zřizuje celkem 17 základních škol. Některá zařízení zahrnují základní školu i mateřskou školu.

---

⁴⁰ REKTOŘÍK, Jaroslav. a kolektiv. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 2007. 264 s.

Koncepční záměry základní vzdělávání

- „podporovat výchovu dětí a mládeže směrem k principům trvale udržitelného života,
- vytvářet příznivé školní prostředí ke zmírnění společensky negativních jevů,
- udržet provoz školského poradenského pracoviště MOZAIKA, jehož činnosti vykonává Základní škola SEVER, Hradec Králové, Lužická 1208 a které zajišťuje komplexní péči o žáky v rámci pedagogicko psychologického poradenství, včetně prevence sociálně patologických jevů,
- podporovat vytváření programů pro žáky mimořádně nadané, programů pro žáky zdravotně a sociálně znevýhodněné, vytvářet podmínky pro aplikaci alternativního způsobu vzdělávání těchto žáků, podmínek pro rozšířenou výuku některých předmětů, pro zajištění individuálního vzdělávání, integrovat nadané žáky s možností vytvoření jejich individuálního vzdělávacího plánu,
- podporovat spolupráci škol s neziskovými organizacemi, především tvorbu jejich vzájemných projektů,
- rozvíjet spolupráci se středními škola a vysokými školami, zejména Pedagogickou fakultou Univerzity Hradec Králové“.

Specifické cíle

1. „Vybavit učebny základních škol potřebným počtem interaktivních tabulí.
2. Posílit prostředky na velkou údržbu budov (na základě zmapování současného stavu vytvořit dlouhodobý plán).
3. Pokračovat ve výstavbě otevřených školních hřišť, přístupných veřejnosti.
4. Podporovat školy jako centra komunity, nabízející aktivity pro veřejnost.
5. Budovu bývalé ZŠ v Lipkách, po ukončení nájemního vztahu s Krajským úřadem Královéhradeckého kraje (dosud propůjčené Obchodní akademii a Jazykové škole), zachovat v majetku města pro činnosti související s výchovou a vzděláváním a využít ji především pro účely volného času dětí a mládeže (možnost přesunutí aktivit DDM zřizovaného městem) a vysokého školství. Rekonstrukci budovy školy řešit zařazením do IPRM II.
6. Pokračovat ve spolupráci s Univerzitou Hradec Králové, Pedagogickou fakultou v roli člena Fakultní Rady pro spolupráci s praxí“.⁴¹

---

⁴¹ Dlouhodobý záměr rozvoje výchovně vzdělávací soustavy na území statutárního města Hradec Králové na období 2011-2015.

3.4 Financování základních škol, zřizovaných statutárním městem Hradec Králové

Za celkový chod školy odpovídá **ředitel školy**. Z hospodářského hlediska zodpovídá za efektivní využívání svěřených finančních prostředků. Ředitel školy rozhoduje o efektivním využívání svěřených hospodářských prostředků na škole.

Všechny školy a školská zařízení jsou **samostatnými právními subjekty** a většinou hospodaří jako příspěvkové organizace, nebo jako školská právnická osoba. Právě proto se musí řídit zákony a vyhláškami o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky. Tyto školské subjekty mohou také vykonávat hospodářskou činnosti, není-li vykonávána na úkor jejich vlastního poslání a úkolů.

Hlavními příjmy každé školy patří dotace, které poskytuje MŠMT ze svého rozpočtu prostřednictvím příslušného odboru školství krajského úřadu a úroky z vlastních finančních prostředků, prodej materiálu a majetku, ostatní výnosy. Pokud škola hospodaří se zlepšeným hospodářským výsledkem, tedy s přebytkem, může si příslušnou částku ponechat pro svoji činnosti do dalšího období, aniž by se o tuto částku krátily přidělené prostředky pro další rok.

Výdaje jsou tvořeny položkami na provoz školy, mezi které patří náklady na mzdy, sociální a zdravotní pojištění a přiděl do FKSP, energii a materiál, daně a poplatky, služby, cestovné a ostatní náklady.

Významnou část výdajů ve školství tvoří **neinvestiční výdaje**, jejichž výši ovlivňují zejména současné úkoly školství, počet žáků a počet tříd. Nejvyšší neinvestiční výdaje každé školy tvoří mzdy a materiální výdaje. Mzdy tvoří 60-65 % celkových neinvestičních výdajů a závisí jak na platících mzdových předpisech ve školství, tak na organizačních pokynech MŠMT z hlediska velikosti tříd, dělení tříd na menší skupiny.⁴²

Neinvestiční příspěvek může být využit pouze v příslušném rozpočtovém (kalendářním) roce k účelům, na který byl poskytnut dle rozpisu jednotlivých závazných ukazatelů. Prostředky jednotlivých ukazatelů jsou pro školu a školské zařízení navzájem nepřevoditelné, tzn. nelze je využít k jiným účelům. V takovém případě by se jednalo o porušení rozpočtové

---

⁴² PEKOVÁ J.; PILNÝ J.; JETMAR M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. Vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 488 s.

kázně. Nevyčerpané prostředky poskytnuty na přímé vzdělávací výdaje v rámci rozpočtového roku se stávají předmětem finančního vypořádání s příslušným rozpočtem.⁴³

Materiální výdaje tvoří souhrn finančních prostředků potřebných na provoz škol a údržbářské práce prováděné dodavatelsky. Při posuzování výkonů jednotlivých škol se vychází z počtu vyučovaných žáků.

Regionální školství je financováno vícezdrojově a finanční prostředky jsou poskytovány školám podle počtu žáků a na základě nákladnosti poskytovaného vzdělání. Finanční prostředky školy získávají ze státního rozpočtu, z rozpočtu svého zřizovatele, z vlastní a doplňkové činnosti, z fondů organizací a z ostatní zdrojů – dary, programy EU, plnění pojišťoven aj.

Rozpis finančních prostředků v RgŠ je prováděn tzv. **normativním způsobem**, tj. podle průměrných neinvestičních výdajů na jednotku výkonu (žáka). Normativy jsou republikové a krajské.⁴⁴

Na základě **republikových normativů** stanoví ministerstvo výši výdajů připadajících na vzdělávání a školské služby pro jedno dítě, žáka nebo studenta příslušné věkové kategorie v oblasti základního vzdělávání na kalendářní rok.

Krajský úřad pak stanoví **krajské normativy** jako výši výdajů připadajících na jednotku výkonu na kalendářní rok za podmínek stanovených prováděcím právním předpisem a zveřejní je.

Krajský úřad při stanovení krajských normativů vychází zejména z:

- dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v kraji,
- rámcových vzdělávacích programů,
- rozsahu přímé vyučovací, výchovné, speciálně pedagogické činnosti,
- naplněnosti tříd, studijních skupin a oddělení v jednotlivých školách a školských zařízeních.

Finanční prostředky krajský úřad rozepisuje a poskytuje právnickým osobám, které vykonávají činnost škol a školských zařízení zřizovaných obcí, podle školského zákona. Při

---

⁴³ MARINČÁK M. *Finanční management školy*. KLUB EKONOMŮ ŠKOL, o.s. 2007. 160 s.

⁴⁴ PEKOVÁ J.; PILNÝ J.; JETMAR M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. Vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 488 s.

rozpisu vychází krajský úřad z návrhů předložených obecními úřady obcí s rozšířenou působností.⁴⁵

Následující tabulka představuje údaje o výši finančních prostředků na přímé náklady, poskytované ze státního rozpočtu z kapitoly č. 333 MŠMT, které jsou dále prostřednictvím krajského úřadu na základě krajských normativů přidělovány základním školám zřizovaným statutárním městem Hradec Králové. Jelikož je tento zdroj financí závislý na počtu žáků a měnící se výši normativu, tabulka obsahuje také počet žáků.

Tab. 3.6 Údaje o výši finančních prostředků na přímé náklady poskytované z MŠMT ČR prostřednictvím krajského úřadu základním školám zřizovaným statutárním městem HK (v tis. Kč)

ZŠ	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
ZŠ Bezručova	24 392,3	23 737,5	23 505,6	23 623,9	24 188,4
Počet žáků	665	649	642	645	649
ZŠ Habrmanova	15 508,5	14 582,2	14 322,5	13 935,6	14 509,3
Počet žáků	414	382	371	373	392
ZŠ Jiráskovo nám.	14 014,7	15 174,3	16 116,9	17 423,0	18 017,6
Počet žáků	340	369	389	392	391
ZŠ Kuklennv	16 979,6	16 403,9	16 757,7	18 333,9	18 914,2
Počet žáků	367	392	376	399	366
ZŠ Lužická (SEVER)	16 304,2	14 315,8	15 056,8	14 577,8	15 597,9
Počet žáků	376	360	360	400	399
ZŠ Malšova Lhota	4 396,7	4 456,7	5 122,3	4 958,3	5 131,3
Počet žáků	84	78	74	75	82
ZŠ Mandvsova	16 841,2	15 128,6	14 793,0	15 767,8	17 623,4
Počet žáků	315	300	291	301	315
ZŠ M. Horákové	24 257,7	23 515,9	23 378,9	23 232,4	23 553,2
Počet žáků	688	671	658	663	631
ZŠ Nový Hradec	10 863,9	10 134,6	10 091,3	10 363,5	10 909,7
Počet žáků	191	189	199	189	204
ZŠ Plotičtě	10 300,5	11 900,3	13 335,6	13 245,6	13 831,2
Počet žáků	167	191	190	206	214
ZŠ Pouchov	11 129,3	10 678,0	10 970,9	11 053,4	11 414,5
Počet žáků	269	264	276	285	291

⁴⁵ Dlouhodobý záměr rozvoje výchovně vzdělávací soustavy na území statutárního města Hradec Králové na období 2011-2015.

ZŠ Třída SNP	35 680.3	31 800.0	30 964.6	26 738.5	23 882.1
Počet žáků	624	654	660	661	661
ZŠ Svobodné Dvory	10 173.3	10 253.8	10 970.6	11 187.2	11 891.2
Počet žáků	183	185	198	202	223
ZŠ Štefánikova	21 450.3	20 563.8	21 179.3	22 132.6	24 453.9
Počet žáků	588	591	608	661	720
ZŠ Štefcova	19 471.3	20 194.6	21 672.7	23 255.0	25 345.5
Počet žáků	436	452	453	468	509
ZŠ Tvlovo nábřeží	21 885.3	20 185.7	20 665.4	21 050.9	22 171.1
Počet žáků	476	471	466	483	513
ZŠ Úprková	14 740.1	14 871.1	15 432.8	16 340.9	16 728.3
Počet žáků	364	392	406	412	418
Celkem ZŠ	288 389.2	277 896.8	284 336.8	287 220.2	298 162.8
Počet žáků celkem	6 769	6 757	6 699	6 815	6 978

Zdroj: Vlastní zpracování dle materiálu odboru školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže magistrát města Hradec Králové.

Obecně platí, že s nárůstem počtu žáků se finanční prostředky ze státního rozpočtu zvyšují. Normativy jsou stanoveny zvlášť pro I. a II. stupeň. Pro II. stupeň je normativ výhodnější než pro I. stupeň, takže se v některých případech může stát, že celkový počet žáků vzroste, ale finanční prostředky se nezmění nebo dokonce dojde k poklesu. Rozpočet se také může během roku změnit, např. v roce 2012 došlo v pololetí k vázání prostředků do státního rozpočtu a všem školám byl o 2,15 % zkrácen normativní rozpočet. To zapříčinilo, že v některých případech došlo ke snížení finančních prostředků ze státního rozpočtu, přestože se počet žáků zvýšil. Normativy v letech 2012, 2013 a 2014 zůstaly zachovány, měnil se pouze rozpočtový plat.

Jak již bylo zmíněno, druhým významným zdrojem financování škol a školských zařízení je **rozpočet obce**. Z tohoto rozpočtu je hrazen provoz škol, údržba budov, rekonstrukce a nová výstavba.

Odbor školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže, spolu s řediteli základních škol, zřizovaných statutárním městem, přistoupili k vypracování jednotné metodiky pro kalkulaci „provozního“ rozpočtu. K tomuto kroku dospěli zejména proto, aby při sestavování rozpočtu

na příslušný fiskální rok docházelo k systematickému, efektivnímu a průhlednému přerozdělení finančních prostředků.

Při **zpracování metodiky** byl brán zřetel na vývoj příjmů a výdajů škol v minulém období, skutečný vývoj příjmů a výdajů od začátku rozpočtového období do doby zahájení přípravy návrhu rozpočtu na příští kalendářní rok, vliv předpokládané inflace, a také vliv plánovaných změn v potřebách. Kvalita rozpočtu, jeho splnění a výše jeho odchylek od skutečného hospodaření proti schválenému rozpočtu, je závislá na:

- kvalitě odhadu výdajů rozpočtu, které souvisejí zejména se zajišťováním veřejných statků,
- na kvalitě odhadu výdajů na financování nových potřeb, zejména na předpokládaném ekonomickém vývoji,
- na kvalitě odhadu vlastních příjmů v hlavní činnosti,
- na kvalitě odhadu výnosů doplňkové činnosti.

Rozpočet je základní finanční plán každé příspěvkové organizace, která má povinnost hospodařit podle rozpočtu schváleného zřizovatelem. Příspěvkové organizace si příjmy, které ze své činnosti získávají, ponechávají pro financování svých výdajů. Jelikož zabezpečují veřejné statky na neziskovém principu, uživatelské poplatky obvykle nepokrývají ekonomicky nutné náklady a tyto organizace nejsou soběstačné. To je důvodem proč dostávají z veřejných rozpočtů finanční prostředky a na rozpočet svého zřizovatele jsou napojeny finančním vztahem.⁴⁶

Příspěvková organizace při **sestavování rozpočtu** na příslušné období provádí jednak rekapitulaci potřeb financování, jednak zdrojů, které představují její rozpočtové omezení. Při sestavování rozpočtu příspěvková organizace musí respektovat pokyny svého zřizovatele, který stanoví závazné ukazatele a limity, závazné pro sestavení rozpočtu. Zastupitelstvo příslušného územního samosprávného celku stanoví výši příspěvku na provoz.

Finanční vztah příspěvkové organizace k rozpočtu zřizovatele je dán příspěvkem na provoz. Jedná se o saldo mezi rozpočtovými výnosy a nezbytnými náklady. Tento příspěvek je poskytován v případě, že organizace sama nemůže své činnosti hradit vlastními příjmy, pokud jsou výnosy nižší než náklady.

---

⁴⁶ Dlouhodobý záměr rozvoje výchovně vzdělávací soustavy na území statutárního města Hradec Králové na období 2011-2015.

Zřizovatel rozhoduje o výši příspěvku. Výši příspěvku na provoz a jeho čerpání v daném rozpočtovém roce může zřizovatel vázat na předem stanovené ukazatele. Tímto ukazatelem je zpravidla **jednotka výkonu** zabezpečovanou příspěvkovou organizací.⁴⁷

Princip poskytování příspěvku na provoz základním školám spočívá v tom, že se oddělí energie spotřebované za fiskální období v hlavní činnosti (údaj z účetnictví – výkaz zisku a ztráty) a vynásobí se koeficientem inflace. Dále se vypočítá průměrný neinvestiční náklad na žáka/dítě/oběd, který se vynásobí počtem žáků v příslušné škole.

Tab. 3.7 Návrh na tvorbu příspěvku na provoz základním školám v roce 2014 (v tis. Kč)

	Návrh přísp. Na energie 2013	Schvál. rozpočet	Předpo. Nákl. Na energie dle úč. 2013 dle odhadu škol	NIN na lž./dítě/oběd po odečtu energii	Návrh přísp. Na energie 2014	Přísp. Na provoz 2013 dle počtu žáků/děti/obědů	Celkem přísp. Na energie a provoz 2014
ZŠ Bezručova	2 910,36	5 821,80	1 900,00	0,00	1 900,00	3 170,01	5 070,013
Základní škola	2 153,18	4 473,90	1 400,00	4,76	1 400,00	2 310,44	3 710,440
Šk. jídelna	757,18	1 347,90	500,00	0,00867	500,5	859,57	1 359,573
ZŠ Habrman.	1 092,00	2 733,50	877,63	0,00	877,63	1 855,87	2 733,498
Základní škola	606,00	2 092,90	480,24	4,37	480,24	1 518,81	1 999,050
Školní jídelna	486,00	640,60	397,39	0,00423	397,39	337,06	734,448
ZŠ Jirásk. nám.	1 836,46	3 699,40	1 893,71	0,00	1 839,71	1 859,70	3 699,405
Mateřská škola	407,77	497,30	353,06	2,40	353,06	165,00	518,060
Základní škola	1 461,69	3 202,10	1 486,65	4,37	1 486,65	1 477,62	2 964,270
výdejna	--	--	--	--	--	217,08	217,075
ZŠ Kukleny	2 560,50	4 592,40	3 061,00	0,00	2 661,00	2 018,47	4 679,466
MŠ Mark.	258,40	414,40	100,00	6,05	100,00	143,00	243,000
MŠ Plačic.	244,00	412,00	342,00	1,25	342,00	154,00	496,000
Základní škola	1 521,30	2 954,70	1 899,00	2,63	1 699,00	1 302,96	3 001,960
Školní jídelna	545,80	811,30	720,00	0,00139	520	418,51	938,506
ZŠ Lužická	2 575,99	4 461,40	2 496,10	0,00	2 496,10	2 012,02	4 508,120
Základní škola	2 089,86	3 699,90	2 151,50	3,87	2 151,50	1 424,00	3 575,500

⁴⁷ MARINČÁK M. *Finanční management školy*. KLUB EKONOMŮ ŠKOL, o.s. 2007. 160 s.

Školní jídelna	135,87	357,00	144,60	0,00354	144,60	383,52	528,120
Šk.porad.centrum	349,86	404,50	200,00	0,00	200,00	204,50	404,500
ZŠ Mašova Lh.	305,11	997,40	426,55	0,00	616,55	587,12	1 203,669
Mateřská škola	103,60	217,60	147,18	1,85	147,18	104,50	251,683
Základní škola	201,51	779,80	279,37	6,58	469,37	431,32	900,686
výdejna	--	--	--	--	--	51,30	51,300
ZŠ Mandysova	2 848,57	4 635,80	2 487,00	0,00	2 487,00	1 963,37	4 450,366
Mateřská škola	691,19	1 156,20	590,00	3,54	590,00	423,50	1 013,500
Základní škola	1 707,19	2 783,80	1 461,00	4,35	1 461,00	1 135,64	2 596,640
Školní jídelna	450,19	695,80	436,00	0,00431	436,00	404,23	840,226
ZŠ M. Horák.	2 624,79	5 768,10	2 966,00	0,00	2 966,00	2 767,08	5 733,083
Základní škola	2 448,90	5 080,70	2 621,00	3,72	2 621,00	2 247,88	4 868,881
Školní jídelna	175,89	687,40	345,00	0,00328	345,00	519,20	864,202
ZŠ Nový HK	1 795,03	3 428,10	2 019,55	0,00	2 279,55	1 490,53	3 770,082
Mateřská škola	260,80	428,80	328,87	1,78	328,87	154,00	482,865
Základní škola	1 231,50	2 503,90	1 455,75	5,49	1 715,75	1 108,36	2 824,106
Školní jídelna	302,73	495,40	2324,94	0,00662	234,94	228,17	463,111
ZŠ Plotišť	1 502,01	2 971,39	1 588,85	0,00	1 388,85	1 685,05	3 073,898
MŠ Sever	620,67	724,29	448,40	2,46	448,40	308,00	756,403
MŠ Plácka	--	168,00	147,95	0,77	147,95	71,50	219,449
Základní škola	607,67	1 771,00	792,50	4,73	642,50	1 130,90	1 773,396
Školní jídelna	273,67	308,10	200,00	0,00185	150,00	174,65	324,650
ZŠ Pouchov	1 292,80	2 556,70	1 534,00	0,00	1 334,00	1 304,95	2 638,952
Základní škola	820,80	1 901,80	1 270,00	2,22	1 070,00	1 028,84	2 098,840
Školní jídelna	472,00	654,90	264,00	0,00852	264,00	276,11	540,112
ZŠ SNP	2 214,40	5 357,00	2 519,70	0,00	2 319,70	3 082,51	5 402,211
Základní škola	1 586,28	4 218,10	2 159,40	3,11	1 959,40	2 353,16	4 312,560
Školní jídelna	628,12	1 138,90	360,30	0,00747	360,30	729,35	1 089,651
ZŠ Svobod. Dv.	772,70	2 565,40	1 070,00	0,00	920,00	2 242,42	3 162,417
MŠ	159,70	315,70	100,00	4,15	100,00	143,00	243,000
MŠ Meteor	--	--	--	--	--	500,00	500,000
Základní škola	390,00	1 705,10	850,00	4,21	700,00	1 172,98	1 872,980
Školní jídelna	223,00	544,60	120,00	0,00986	120,00	426,44	546,437
ZŠ Štěfánikova	2 998,22	5 863,50	2 639,25	0,00	2 639,25	3 229,03	5 868,274

Základní škola	2 543,32	4 955,40	2 394,26	3,90	2 394,26	2 573,88	4 968,137
Školní jídelna	454,90	908,10	244,99	0,00717	244,99	655,15	900,137
ZŠ Štefcova	2 934,00	5 959,00	2 871,78	0,00	2 871,78	3 132,38	6 004,160
MŠ	580,00	1 180,00	675,64	3,15	675,64	440,00	1 135,635
Základní škola	1975,00	3 738,60	1 841,88	4,01	1 841,88	1 812,04	3 633,920
Školní jídelna	379,00	1 040,40	354,27	0,00674	354,27	880,34	1 234,605
ZŠ Tylovo náměstí	2 437,60	4 681,10	2 549,20	0,00	2 049,20	2 678,48	4 727,681
MŠ	377,60	621,20	396,70	2,16	396,70	286,00	682,700
Základní škola	1 380,00	3 069,00	1 455,50	3,35	1 205,50	1 808,48	3 013,980
Školní jídelna	680,00	990,90	697,00	0,00311	447,00	584,00	1 031,001
ZŠ Úprková	1 743,30	3 325,60	1 074,44	0,00	1 356,79	1 968,81	3 325,596
MŠ	559,10	693,70	227,49	8,33	476,49	264,00	740,494
Základní škola	851,10	2 192,40	709,52	3,59	709,52	1 488,08	2 197,601
Školní jídelna	333,10	439,50	137,43	0,00409	170,78	216,73	387,501

Zdroj: Vlastní zpracování dle materiálu odboru školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže Magistrát města Hradec Králové.

Tabulka zahrnuje návrh na tvorbu příspěvky na provoz základních škol jako celku, ale také mateřských škol a školních jídelen, které jsou součástí základní školy.

Při tvorbě příspěvku se v roce 2014 energie nenásobily inflací, jak tomu bylo v předchozím roce 2013.

Následující tabulka zaznamenává upravené rozpočty za předchozí období 2009 – 2014, poskytnuty z rozpočtu zřizovatele.

Tab. 3.8 Finanční prostředky vynaložené z rozpočtu města na provoz základních škol (běžné výdaje) v letech 2009-2014 (v tis. Kč)

Škola	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
	Upravený rozpočet	Upravený rozpočet	Upravený rozpočet	Upravený rozpočet	Upravený rozpočet
ZŠ Bezručova	5 923.5	6 675.7	6 169.8	6 795.5	5 522.2
Základní škola	4 236.7	4 099.0	4 423.9	4 496.9	3 710.4
Školní jídelna	1 200.0	1 200.0	1 347.9	1 347.9	1 359.6
Prevence kriminalitiv	95.0	95.0	95.0	150.0	150.0
Internet pro seniory	190.5	190.5	190.5	300.6	222.2
Brožury pro seniory	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0
Oprva, údržba	0.0	300.0	0.0	500.0	0.0
Stavební úpravv školv	0.0	702.2	0.0	0.0	0.0
malování	201.3	0.0	0.0	0.0	80.0
Interaktivní tabule	0.0	0.0	112.5	0.0	0.0
ZŠ Habrmanova	3 647.5	3 557.5	2 936.0	2 973.5	2 953.5
Základní škola	2 717.5	2 577.5	2 042.9	2 092.9	1 999.1
Školní jídelna	700.0	840.0	640.6	640.6	734.4
Prevence kriminality	140.0	140.0	140.0	140.0	140.0
maloxvání	90.0	0.0	0.0	100.0	80.0
Interaktivní tabule	0.0	0.0	112.5	0.0	0.0
ZŠ a MŠ Jirásk.nám.	3 794.0	3 751.0	4 055.3	4 089.9	4 034.9
Mateřská škola	535.0	550.0	497.3	537.3	518.1
Základní škola	2 817.5	3 025.5	3 320.0	3 202.1	3 181.3
Vnitřní vybavení školv	66.0	0.0	0.0	0.0	0.0
malování	150.0	0.0	0.0	120.0	100.0
Prevence kriminality ZŠ	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0
Prevence kriminality MŠ	25.0	25.0	25.0	30.0	35.0
Internet pro seniory	190.5	140.5	90.5	190.5	190.5
Interaktivní tabule	0.0	0.0	112.5	0.0	0.0
ZŠ a MŠ Kuklenv	4 432.5	4 658.5	4 998.4	4 822.6	4 959.7
Mateřská škola	456.0	621.0	826.4	826.4	739.0
Základní škola	2 562.0	2 498.3	2 882.8	2 954.7	3 002.0
Školní jídelna	850.0	850.0	901.3	811.3	938.5
Prevence kriminality	85.0	85.0	85.0	85.0	85.0
Internet pro seniory	190.5	104.2	190.5	95.2	95.2
malování	50.0	0.0	0.0	50.0	100.0
Vnitřní vybavení	230.0	500.0	0.0	0.0	0.0
Interaktivní tabule	0.0	0.0	112.5	0.0	0.0

ZŠ Lužická (SEVER)	4 333.0	4 783.0	6 041.7	5 021.3	5 147.4
Základní škola	3 108.0	3 108.0	3 362.1	3 549.9	3 575.5
Školní jídelna	600.0	600.0	492.0	507.0	528.1
Prevence kriminality	94.0	94.0	27.2	119.0	119.0
Internet pro seniory	381.0	381.0	381.0	381.0	460.3
malování	150.0	0.0	0.0	60.0	60.0
ŠPC – vnitřní vybavení	0.0	300.0	0.0	0.0	0.0
ŠPC - provoz	0.0	300.0	404.5	404.5	404.5
ŠPC – mzdové náklady	0.0	0.0	1 300.0	0.0	0.0
Interaktivní tabule	0.0	0.0	75.0	0.0	0.0
ZŠ a MŠ Malšova Lhota	1 576.5	1 316.5	1 362.0	1 437.4	1 368.7
Mateřská škola	262.5	322.5	267.6	267.6	251.7
Základní škola	914.0	914.0	976.9	1 029.8	952.0
Prevence kriminality	80.0	80.0	80.0	80.0	85.0
Vnitřní vybavení	200.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Interaktivní tabule	0.0	0.0	37.5	0.0	0.0
malování	120.0	0.0	0.0	60.0	80.0
ZŠ a MŠ Mandvsova	4 638.0	4 848.0	5 077.4	5 583.9	5 070.8
Mateřská škola	500.0	500.0	710.3	936.2	913.5
Základní škola	2 830.0	2 760.0	2 733.8	3 283.8	2 746.6
Školní jídelna	727.5	867.5	682.9	845.8	840.2
Prevence kriminality ZŠ	130.0	130.0	180.0	210.0	190.0
Prevence kriminality MŠ	70.0	70.0	80.0	70.0	90.0
Vnitřní vybavení	0.0	300.0	500.0	0.0	0.0
malování	190.0	0.0	0.0	0.0	100.0
Internet pro seniory	190.5	190.5	190.5	238.1	190.5
Provoz vybavení ZŠ	0.0	30.	0.0	0.0	0.0
ZŠ M. Horákové	5 282.0	5 032.0	6 073.6	6 101.0	6 145.3
Základní škola	4 242.0	4 242.0	5 069.9	5 080.7	4 968.9
Školní jídelna	700.0	700.0	687.4	687.4	864.2
Prevence kriminality	90.0	90.0	50.9	90.0	90.0
Malování	250.0	0.0	0.0	100.0	0.0
Internet pro seniory	0.0	0.0	190.5	142.9	222.2
Interaktivní tabule	0.0	0.0	75.0	0.0	0.0
ZŠ a MŠ Nový Hradec	3 471.0	3 225.0	3 725.6	4 037.2	4 232.9
Mateřská škola	485.0	435.0	428.8	428.8	482.9
Základní škola	1 969.5	1 899.5	2 490.9	2 710.1	2 824.1
Školní jídelna	550.0	550.0	495.4	495.4	463.1
Prevence kriminality	96.0	120.0	120.0	120.0	120.0
Internet pro seniory	190.5	190.5	190.5	142.9	142.9

Nábytek a vnitřní vybavení	0.0	30.0	0.0	0.0	100.0
malování	180.0	0.0	0.0	140.0	100.0
ZŠ a MŠ Plotičtě	3 686.2	3 399.2	3 269.8	3 505.3	3 442.1
Mateřská škola	807.5	992.5	1 041.0	1 041.0	1 018.9
Základní škola	1 513.5	1 713.5	1 755.5	1 771.0	1 773.4
Školní jídelna	500.0	500.0	308.1	308.1	324.7
Prevence kriminality ZŠ	70.0	70.0	70.0	70.0	70.0
Prevence kriminality MŠ	0.0	0.0	0.0	80.0	100.0
Vnitřní vybavení	700.0	28.0	0.0	0.0	0.0
malování	0.0	0.0	0.0	140.0	60.0
Internet pro seniory	95.2	95.2	95.2	95.2	95.2
ZŠ Pouchov	2 737.5	2 659.5	2 598.7	3 104.2	3 196.0
Základní škola	2 117.5	2 177.5	1 851.8	2 201.8	2 348.8
Školní jídelna	450.0	450.0	654.9	654.9	540.1
Prevence kriminality	90.0	92.0	92.0	164.5	164.0
Vnitřní vybavení školy	0.0	0.0	0.0	0.0	58.0
malování	80.0	0.0	0.0	83.0	85.0
ZŠ Třída SNP	7 604.0	6 824.0	6 947.5	5 452.0	5 497.2
Základní škola	6 018.8	5 424.0	6 658.6	4 218.1	3 812.6
Školní jídelna	1 250.0	1 250.0	1 138.9	1 138.9	1 589.7
Prevence kriminality	150.0	150.0	150.0	95.0	95.0
malování	185.2	0.0	0.0	0.0	0.0
ZŠ a MŠ Svobodné Dvory	2 580.7	2 790.7	2 690.6	2 830.6	3 427.7
Mateřská škola	465.0	465.0	315.7	315.7	243.0
Základní škola	1 340.5	1 664.8	1 655.1	1 705.1	1 873.0
Školní jídelna	500.0	500.0	544.6	544.6	546.4
Prevence kriminality	80.0	90.0	80.0	90.0	90.0
Internet pro seniory	95.2	70.9	95.2	95.2	95.2
Vnitřní vybavení	0.0	0.0	0.0	800.0	500.0
Malování, nátěry	100.0	0.0	0.0	80.0	80.0
ZŠ Štefánikova	6 087.9	5 682.5	6 476.0	6 939.0	6 655.9
Základní škola	4 792.0	4 752.0	5 287.4	5 600.4	5 295.3
Školní jídelna	650.0	650.0	908.1	908.1	900.1
Prevence kriminality	90.0	90.0	90.0	90.0	90.0
Internet pro seniory	190.5	190.5	190.5	190.5	190.5
Vnitřní vybavení	215.4	0.0	0.0	0.0	80.0
malování	150.0	0.0	0.0	150.0	100.0
ZŠ a MŠ Štefcova	6 893.0	6 464.0	6 555.7	6 984.0	6 584.2
Mateřská škola	725.0	575.0	1 070.4	1 180.0	1 135.6
Základní škola	3 836.0	3 986.0	3 688.6	4 068.6	3 713.9

Školní jídelna	600.0	600.0	1 031.6	1 040.4	1 234.6
Prevence kriminality ZŠ	110.0	110.0	120.0	130.0	135.0
Prevence kriminality MŠ	0.0	15.0	15.0	15.0	15.0
Vnitřní vybavení	942.0	928.0	380.0	0.0	0.0
Úpravy prostor MŠ	144.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Příměstský tábor	250.0	250.0	250.0	300.0	250.0
malování	286.0	0.0	0.0	250.0	100.0
ZŠ a MŠ Tvlovo nábřeží	5 132.7	4 982.7	4 876.4	5 081.2	5 062.9
Mateřská škola	636.2	619.5	638.1	638.5	682.7
Základní škola	3 097.4	3 080.0	3 019.0	3 093.8	3 014.0
Školní jídelna	1 050.0	1 050.0	990.9	990.9	1 031.0
Prevence kriminality ZŠ	72.6	90.0	90.0	90.0	90.0
Prevence kriminality MŠ	31.3	48.0	43.1	42.7	60.0
Internet pro seniory	95.2	95.2	95.2	95.2	95.2
malování	150.0	0.0	0.0	130.0	90.0
ZŠ a MŠ Úprková	3 718.0	3 883.0	3 368.9	3 646.0	5 248.7
Mateřská škola	405.0	410.0	393.7	693.7	740.5
Základní škola	2 407.5	2 569.5	2 210.3	2 192.4	2 197.6
Školní jídelna	500.0	500.0	439.5	439.5	387.5
Prevence kriminality ZŠ	95.0	85.0	120.0	130.0	150.0
Internet pro seniory	190.5	190.5	190.5	190.5	190.5
Projekt „Kulatý stůl“	0.0	0.0	15.0	0.0	0.0
Malování	120.0	0.0	0.0	0.0	100.0
Vnitřní vybavení	0.0	128.0	0.0	0.0	1 482.6

Zdroj: Vlastní zpracování dle materiálu odboru školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže Magistrát města Hradec Králové.

Tabulka obsahuje údaje o výši finančních prostředků vynaložených z rozpočtu města na provoz základních škol, tedy jejich běžné výdaje, ve sledovaném období 2009 – 2014. Jelikož některé základní školy zřizované statutárním městem Hradec Králové zahrnují základní školu i mateřskou školu, jsou tyto údaje také uvedeny.

Z těchto údajů je patrné, že finanční prostředky z rozpočtu města jsou vynaloženy nejen na provoz základních škol, ale jsou z nich také financovány opravy a rekonstrukce, internet pro seniory, prevence kriminality, projekty a také investice do vybavení.

Následující tabulka zahrnuje údaje o výši finančních prostředků vynaložených z rozpočtu města pouze na provoz základních škol, tzn. bez údajů o výši finančních prostředků vynaložených na provoz mateřské školy, školní jídelny, oprav, prevence kriminality, apod.

Tab. 3.9 Finanční prostředky vynaložené z rozpočtu města na provoz základních škol (běžné výdaje) v letech 2009-2014 (v tis. Kč) a počet žáků

ZŠ	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
ZŠ Bezručova	4 236.7	4 099.0	4 423.9	4 496.9	3 710.4
Počet žáků	665	649	642	645	649
ZŠ Habrmanova	2 717.5	2 577.5	2 042.9	2 092.9	1 999.1
Počet žáků	414	382	371	373	392
ZŠ Jiráskovo nám.	2 817.5	3 025.5	3 320.0	3 202.1	3 181.3
Počet žáků	340	369	389	392	391
ZŠ Kuklenv	2 562.0	2 498.3	2 882.8	2 954.7	3 002.0
Počet žáků	367	392	376	399	366
ZŠ Lužická (SEVER)	3 108.0	3 108.0	3 362.1	3 549.9	3 575.5
Počet žáků	376	360	360	400	399
ZŠ Malšova Lhota	914.0	914.0	976.9	1 029.8	952.0
Počet žáků	84	78	74	75	82
ZŠ Mandvsova	2 830.0	2 760.0	2 733.8	3 283.8	2 746.6
Počet žáků	315	300	291	301	315
ZŠ M. Horákové	4 242.0	4 242.0	5 069.9	5 080.7	4 968.9
Počet žáků	688	671	658	663	631
ZŠ Nový Hradec	1 969.5	1 899.5	2 490.9	2 710.1	2 824.1
Počet žáků	191	189	199	189	204
ZŠ Plotiště	1 513.5	1 713.5	1 755.5	1 771.0	1 773.4
Počet žáků	167	191	190	206	214
ZŠ Pouchov	2 117.5	2 177.5	1 851.8	2 201.8	2 348.8
Počet žáků	269	264	276	285	291
ZŠ Třída SNP	6 018.8	5 424.0	6 658.6	4 218.1	3 812.6
Počet žáků	624	654	660	661	661
ZŠ Svobodné Dvory	1 340.5	1 664.8	1 655.1	1 705.1	1 873.0
Počet žáků	183	185	198	202	223
ZŠ Štefánikova	4 792.0	4 752.0	5 287.4	5 600.4	5 295.3
Počet žáků	588	591	608	661	720
ZŠ Štefcova	3 836.0	3 986.0	3 688.6	4 068.6	3 713.9
Počet žáků	436	452	453	468	509
ZŠ Tvlovo nábřeží	3 097.4	3 080.0	3 019.0	3 093.8	3 014.0
Počet žáků	476	471	466	483	513
ZŠ Úprková	2 407.5	2 569.5	2 210.3	2 192.4	2 197.6
Počet žáků	364	392	406	412	418

Zdroj: Vlastní zpracování dle materiálu odboru školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže Magistrát města Hradec Králové.

Z tabulky je patrné, že výše finančních prostředky z rozpočtu města na provoz základních škol se odvíjí od počtu žáků. Základní škola s vyšším počtem žáků dostává vyšší příspěvky z rozpočtu města, než škola s nižším počtem žáků. Právě proto město analyzuje demografický vývoj.

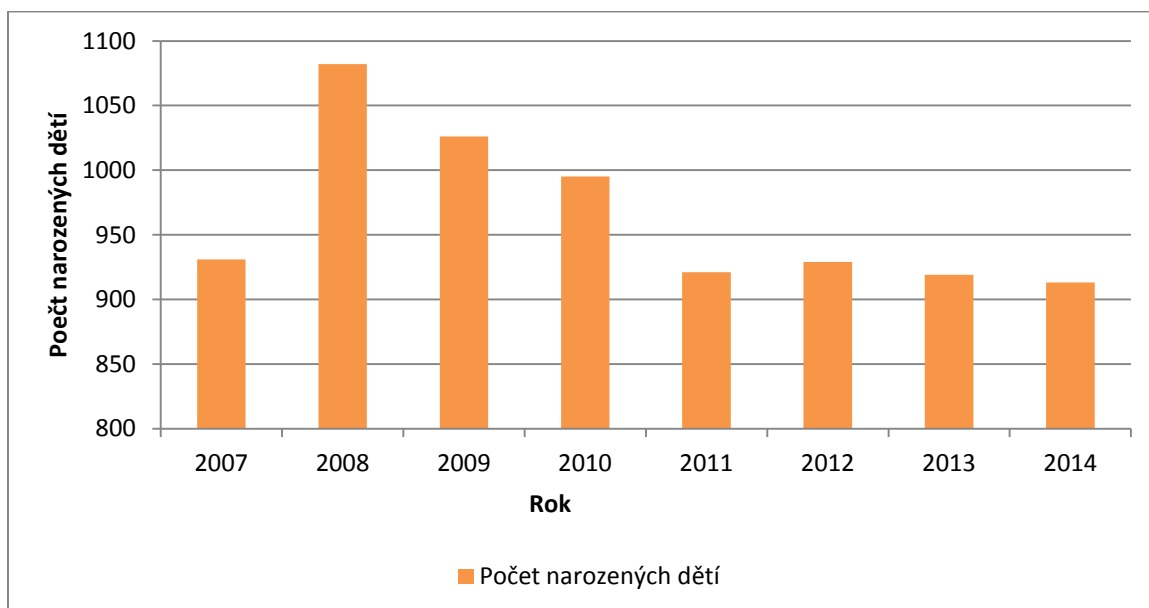
Tab. 3.10 Přehled počtu narozených dětí v období 2007-2014 ve spádových obvodech základních škol, zřizovaných statutárním městem Hradec Králové

Obvody ZŠ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Bezručova	42	36	35	33	33	29	36	31
Habrmanova	59	64	89	73	68	87	70	69
Jiráskovo nám.	49	39	34	44	41	52	65	37
Kukleny	37	46	34	31	31	26	26	35
Lužická	44	99	91	80	81	62	70	82
Malšova Lhota	8	15	18	17	19	15	13	9
Mandysova	113	148	128	118	99	120	110	120
M. Horákové	67	71	63	55	52	51	53	48
Nový Hradec	31	34	30	40	29	30	30	42
Plotiště	31	50	42	25	37	27	32	33
Pouchov	38	50	44	41	34	40	47	38
Třída SNP	25	34	33	29	37	32	28	38
Svobodné Dvory	17	32	34	23	33	34	22	28
Štefánikova	110	130	132	133	150	125	121	107
Štefcova	47	72	67	77	61	64	64	61
Tylovo nábřeží	125	128	126	122	86	110	108	106
Úprková	39	34	26	54	30	25	24	29
Celkem	931	1082	1026	995	921	929	919	913

Zdroj: Vlastní zpracování dle materiálu odboru školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže Magistrát města Hradec Králové.

Nejvyšší počet narozených dětí je zaznamenán ve spádovém obvodu základních škol Mandysova a Tylovo nábřeží, které se nacházejí v centru města, kde probíhá výměna generací. Vysoký počet narozených dětí je také v obvodu základní školy Štefánikova, která se nachází na Moravském Předměstí v blízkosti lokalit, kde probíhá výstavba nových bytových komplexů.

Graf 3.1 Přehled počtu narozených dětí v období 2007-2014 ve spádových obvodech základních škol, zřizovaných statutárním městem Hradec Králové

Zdroj: Vlastní zpracování dle materiálu odboru školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže Magistrát města Hradec Králové.

Z grafu je patrné, že v roce 2008 byl vrchol v porodnosti. Tyto děti by měly nastupovat do základních škol ve školním roce 2014/2015. Proto město sleduje kapacity a naplněnost základních škol.

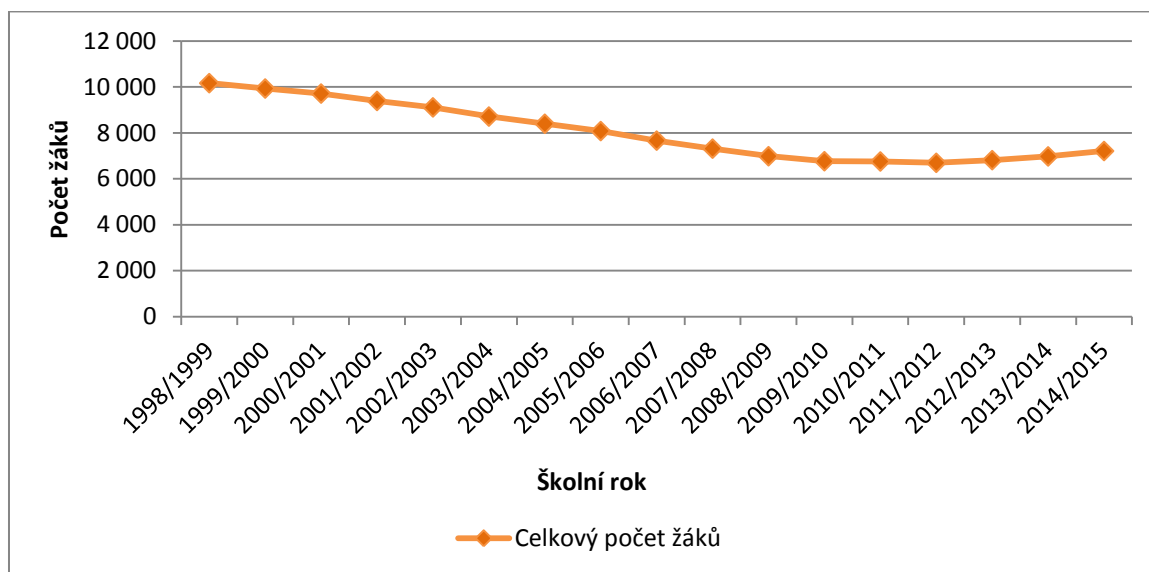
V následujících grafech a tabulce je zaznamenán vývoj počtu žáků, kteří byli přijati k povinné školní docházce v základních školách, zřizovaných statutárním městem Hradec Králové.

Tab. 3.11 Vývoj počtu žáků a tříd od školního roku 1998/1999 s výhledem do školního roku 2014/2015

Školní rok	Počet žáků celkem	Počet žáků		Počet tříd
		1.stupeň. ZŠ	2.stupeň ZŠ	
1998/1999	10 167	5 619	4 548	410
1999/2000	9 934	5 454	4 480	416
2000/2001	9 714	5 225	4 489	403
2001/2002	9 393	4 913	4 480	395
2002/2003	9 113	4 622	4 491	385
2003/2004	8 713	4 273	4 440	367
2004/2005	8 399	4 081	4 318	361
2005/2006	8 081	3 920	4 161	349
2006/2007	7 665	3 880	3 785	345
2007/2008	7 317	3 837	3 480	330
2008/2009	6 986	3 796	3 190	320
2009/2010	6 769	3 808	2 961	309
2010/2011	6 757	3 783	2 974	306
2011/2012	6 699	3 866	2 833	305
2012/2013	6 815	3 987	2 828	303
2013/2014	6 978	4 161	2 817	309
Předpoklad 2014/2015	7 213	4 383	2 830	312

Zdroj: Vlastní zpracování dle materiálu odboru školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže Magistrát města Hradec Králové.

Graf 3.2 Vývoj celkového počtu žáků od školního roku 1998/1999 s výhledem do školního roku 2014/2015

Zdroj: Vlastní zpracování dle materiálu odboru školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže Magistrát města Hradec Králové.

Z tabulky i grafu je patrné, že od školního roku 1998/1999 počet žáků a potažmo počet tříd klesá. Nicméně počet žáků 1. stupně převyšuje počet žáků 2. stupně. Od školního roku 2012/2013 celkový počet žáků v základních školách mírně stoupá a tím se zvyšuje i počet tříd.

Tab. 3.12 Vývoj počtu žáků na jednotlivých základních školách zřizovaných městem

ZŠ	2009/10		2010/11		2011/12		2012/13		2013/14	
	kapacita	Počet žáků	kapacita	Počet žáků	kapacita	Počet žáků	kapacita	Počet žáků	kapacita	Počet žáků
Bezručova	720	665	720	649	720	642	720	645	720	649
Habrmanova	500	414	500	382	500	371	500	373	500	392
Jiráskovo nám.	450	340	450	369	450	389	450	392	450	391
Kukleny	520	367	520	392	520	376	520	399	520	366
Lužická	600	376	600	360	600	360	600	400	600	399
Malšova Lhota	90	84	90	78	90	74	90	75	90	82
Mandysova	540	315	540	300	540	291	540	301	540	315
M.Horákové	800	688	800	671	800	658	800	663	800	631
Nový Hradec	330	191	330	189	330	199	330	189	330	204
Plotiště	250	167	250	191	250	190	250	206	250	214
Pouchov	450	269	450	264	450	276	450	285	450	291
Třída SNP	1480	624	1480	654	1480	660	770	661	770	661
Luční-JIH		222		167		82		0		0
Svobodné Dvory	260	183	260	185	260	198	260	202	260	223
Štefánikova	800	588	800	591	800	608	800	661	800	720
Štefcova	675	436	675	452	675	453	675	468	675	509
Tylovo nábreží	650	476	650	471	650	466	650	483	650	513
Úprkova	420	364	420	392	420	406	420	412	450	418
CELKEM	9535	6769	9535	6757	9535	6699	8825	6815	882	6978

Zdroj: Vlastní zpracování dle materiálu odboru školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže Magistrát města Hradec Králové.

Současná kapacita, tzn. nejvyšší povolený počet žáků zapsaný v rejstříku škol a školských zařízení, základních škol je dostačující. Od roku 2012 o úpravu kapacit požádali ředitelky a ředitelé škol v souvislosti s přeměnou tříd na odborné učebny a učebny informačního centra, došlo k úpravě kapacity u základní školy Úprkova. Kapacita škola se tak snížila z původní 450 na 420.

Další kapacita byla upravena u základní školy třída SNP, kdy po ukončení provozu základní školy JIH, byl snížen maximální počet žáků, kteří mohou být přijati k povinné školní docházce do této školy.

Jednotlivé základní školy také analyzují vyrovnávání počtu žáků, tzn. žáků odcházejících z 9. ročníků a přicházejících do 1. tříd.

Tab. 3.13 Počet žáků odcházejících z 9. ročníků a přicházejících do 1. tříd

Škola	2009/10		2010/11		2011/12		2012/13		2013/14	
	9.tř.	1.tř.	9.tř.	1.tř.	9.tř.	1.tř.	9.tř.	1.tř.	9.tř.	1.tř.
Bezručova	74	79	64	61	71	78	64	77	58	78
Habrmanova	60	41	50	34	60	38	40	40	42	51
Jiráskovo nám.	45	56	26	51	29	58	35	51	30	42
Pouchov	33	32	33	31	29	38	23	37	27	34
Lužická	82	22	64	38	60	44	59	43	50	44
Mandvsova	63	45	43	35	32	40	29	47	33	46
M. Horákové	67	77	71	67	74	81	59	81	76	76
Nový HK	23	24	20	25	11	21	27	32	21	35
Plotiště	14	16	11	31	21	22	12	35	23	34
Kuklennv	61	33	42	33	51	31	49	40	61	31
SNP	56	79	28	84	42	84	43	67	46	86
SNP – JIH	47	0	24	0	32	0	0	0	0	0
Svob. Dv.	24	19	13	18	27	34	23	19	10	33
Štefánikova	80	64	70	73	72	86	52	97	59	99
Štefcova	52	63	36	55	57	67	37	69	48	84
Tvlovo nábřeží	71	52	55	54	59	69	51	73	33	75
Úprkova	41	45	41	62	22	40	36	48	41	49
Malšova Lhota	0	22	0	13	0	14	0	14	0	19
Celkem	893	769	691	765	748	845	639	870	658	916

Zdroj: Vlastní zpracování dle materiálu odboru školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže Magistrát města Hradec Králové.

Od školního roku 2010/2011 je počet žáků odcházejících z 9. ročníků základní školy nižší než počet žáků nastupujících do 1. ročníků.

Vývoj počtu žáků v základním vzdělávání, zejména na 2. stupni ZŠ ovlivňuje odchod žáků z 5. a 7. ročníků na víceletá gymnázia. Následující tabulka zaznamenává počet žáků odcházejících na víceletá gymnázia z 5. a 7. ročníků.

Tab. 3.14 Počty žáků odcházejících na víceletá gymnázia z 5. a 7. Ročníků

Škola	2009/10		2010/11		2011/12		2012/13		2013/14	
	5.tř.	7.tř.	5.tř.	7.tř.	5.tř.	7.tř.	5.tř.	7.tř.	5.tř.	7.tř.
Bezručova	3	9	0	11	0	13	0	13	4	10
Habrmanova	6	4	3	3	2	9	2	9	2	7
Jiráskovo nám.	2	7	1	10	2	5	2	5	0	6
Pouchov	0	1	0	0	1	2	1	2	0	1
Lužická	1	3	2	4	1	1	1	1	2	3
Mandysova	1	4	4	5	3	4	3	4	2	1
M. Horákové	3	8	4	5	6	7	6	7	7	21
Nový Hradec	3	1	2	1	0	3	0	3	1	1
Plotiště	0	0	0	0	1	1	1	1	1	2
Kuklenv	0	0	0	3	2	1	2	1	3	1
SNP	5	17	7	29	5	21	5	21	6	30
Svob. Dvory	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Štefánikova	4	6	0	1	0	2	0	0	2	3
Štefcova	5	2	0	6	5	5	5	5	0	3
Tvlovo nábreží	8	9	6	8	1	4	1	4	4	10
Únrkova	4	1	3	5	2	3	2	3	2	3
Malšova Lhota	2	0	0	0	3	0	3	0	1	0
Celkem	47	72	32	91	34	81	34	79	37	102

Zdroj: Vlastní zpracování dle materiálu odboru školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže Magistrát města Hradec Králové.

Dalším možným zdrojem příjmů škol a školských zařízení mohou být také finanční prostředky z doplňkové činnosti, díky kterým mohou získat finanční prostředky jiným způsobem než ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Doplňková činnost často navazuje na hlavní činnosti, popřípadě se jedná o činnost, která umožňuje účelné využití odborné kvalifikace zaměstnanců. Doplňková činnost však nesmí být provozována tak, aby neomezovala hlavní činnost.⁴⁸

Nadcházející tabulka proto obsahuje údaje o výši příjmů z doplňkové činnosti jednotlivých základních škol zřizovaných statutárním městem Hradec Králové.

⁴⁸ OCHRANA, F. a kolektiv. *Veřejný sektor a veřejné finance*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 261 s.

Tab. 3.15 Příjmy z doplňkové činnosti za období 2009 – 2013 (v Kč)

ZŠ	2009	2010	2011	2012	2013
Bezručova	1 920 820	2 087 945	1 850 695	1 845 885	1 745 677
Habrmanova	732 862	685 955	985 984	883 104	678 936
Jiráskovo nám.	647 200	647 200	678 700	650 400	670 500
Kukleny	615 021	623 194	704 778	807 288	902 799
Lužická	863 372	874 259	884 362	1 021 206	1 131 136
Malšova Lhota	0	0	0	0	0
Mandysova	1 228 000	1 154 000	1 118 000	1 192 000	1 192 454
M. Horákové	1 150 679	1 066 767	1 187 609	1 452 226	1 355 435
Nový Hradec	481 156	435 180	520 388	494 374	515 329
Plotiště	242 125	310 391	339 159	347 946	361 285
Pouchov	1 282 300	1 350 600	1 266 400	1 377 000	1 200 000
Třída SNP	2 323 413	2 433 718	6 741 546	2 348 341	2 088 536
Svobodné Dvory	93 900	111 000	539 790	577 873	544 461
Štefánikova	2 767 000	2 915 000	2 912 000	2 835 000	2 674 000
Štefcova	2 318 585	2 497 428	2 471 924	2 672 548	2 711 583
Tylovo nábreží	462 770	495 275	492 500	644 408	672 505
Úprková	662 433	764 898	794 095	800 095	697 240

Zdroj: Vlastní zpracování dle Výročních zpráv jednotlivých základních škol.

Největší příjmy z doplňkové činnosti mají základní školy Štefcova, Štefánikova a třída SNP, která je jazykovou školou a pořádá velké množství jazykových kurzů. Zároveň na této škole došlo v roce 2011 k výraznému zvýšení příjmu z doplňkové činnosti, které bylo způsobeno zrušením základní školy Jih, kdy se postupně prodávalo školní zařízení. Základní škola Malšova Lhota, je jedinou školou, která nemá doplňkovou činnost.

Dalšími zdroji příjmu škol a školských zařízení mohou být:

- programy vyhlašované MŠMT,
- programy EU,
- platby zákonných zástupců u předškolních zařízení a školních družin,
- vlastní zdroje z hlavní činnosti,

- finanční dary.⁴⁹

Následující tabulka zachycuje **celkové příjmy škol** za školní rok 2013/2014, tzn. prostředky ze státního rozpočtu (dotace), z rozpočtu zřizovatele, z doplňkové činnosti, z projektů a prostředky z EU.

Tabulka také obsahuje **celkové výdaje**, které tvoří neinvestiční výdaje celkem (náklady na platy, ostatní osobní náklady, zákonné odvody, učebnice a učební pomůcky, ostatní provozní náklady), neinvestiční výdaje (z rozpočtu zřizovatele – provoz školy), výdaje na doplňkovou činnost, výdaje na projekty EU a ostatní projekty. Tabulka nezahrnuje investiční výdaje.

Tab. 3.16 Celkové příjmy a výdaje za kalendářní rok 2013 základních škol zřizovaných městem Hradec Králové (v Kč)

ZŠ	Neinvestiční výdaje		Hospodářský výsledek
	Příjmy celkem	Výdaje celkem	
Bezručova	38 610 172	38 161 267	448 905
Habrmanova	20 041 383	19 877 161	164 222
Jiráskovo nám.	25 281 100	25 088 000	193 100
Kukleny	27 815 485	27 804 883	10 602
Lužická	26 346 390	26 173 894	172 496
Malšova Lhota	1 517 564	1 517 564	0
Mandysova	28 221 602	28 150 290	71 312
M. Horákové	35 517 404	35 323 859	193 545
Nový HK	16 480 019	16 426 278	53 741
Plotiště	19 042 112	18 902 080	140 032
Pouchov	18 421 000	18 415 000	6 000
SNP	41 950 089	41 663 860	286 229
Svobodné Dvory	19 653 939	19 554 484	99 455
Štefánikova	38 489 000	38 408 000	81 000
Štefcova	42 185 747	41 887 515	298 232
Tylovo nábrž.	32 653 645	32 536 995	116 650
Úprková	24 437 800	24 283 413	154 387

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv jednotlivých základních škol.

⁴⁹ MARINČÁK M. *Finanční management školy*. KLUB EKONOMŮ ŠKOL, o.s. 2007. 160 s.

Nejvyššího zlepšeného hospodářského výsledku dosahuje ZŠ Bezručova ve výši 448 905 Kč, který byl tvořen ziskem z doplňkové činnosti a úsporami provozních nákladů. Vysoký zlepšený hospodářský výsledek měla také ZŠ Štefcova, který byl ve výši 298 322 Kč. Škola měla taktéž zisky z doplňkové činnosti a úspory provozních nákladů.

Zlepšený hospodářský výsledek je tvořen ze zlepšeného hospodářského výsledku hlavní činnosti a z hospodářského výsledku doplňkové činnosti. Zlepšeného hospodářského výsledku může příspěvková organizace dosahovat úsporou svých provozních nákladů a ziskem z doplňkové činnosti.

Zlepšeného hospodářského výsledku dosahují všechny základní školy kromě ZŠ Malšova Lhota, která nemá doplňkovou činnost a žádné úspory provozních nákladů.

4 Zhodnocení financování základního školství ve městě

Přímé vzdělávací náklady jsou hrazeny z prostředků státního rozpočtu, ostatní provozní náklady jsou hrazeny z rozpočtu zřizovatele. Rozpočet přímých výdajů je kraji přidělen ministerstvem a kraj tuto dotaci poskytne zřizovateli. Rozpis přímých výdajů probíhá na základě republikových normativů. Schválený rozpočet pro RgŠ ÚSC pro rok 2015 na rozdíl od předchozího roku 2014 zabezpečuje nárůst platových tarifů, nárůst výkonů a nárůst v oblasti učebních pomůcek. Jiné změny prováděny nebyly, tzn., že výše republikových normativů zůstává ve stejné výši jako v roce 2014.

Normativní rozpis rozpočtu 2015 se získá propočtem reálných výkonů školního roku 2014/2015 a republikových normativů 2015.

Finanční objemy na dítě/žáka v republikových normativech roku 2015, které rozepisuje MŠMT krajům, zůstaly ve stejné výši jako v roce 2014. Došlo však ke snížení o 0,5% republikového normativu počtu zaměstnanců/1000dětí, což mělo negativní dopad na limit počtu zaměstnanců kraje. Výsledné disponibilní zdroje kraje pro jednotlivé školy a školská zařízení určuje meziroční vývoj výkonů.

Pro rok 2015 je celkový objem rozpočtu kraje na mzdové prostředky a odvody vyšší o 26 592 tis. Kč. Podobně jako v předchozích letech se i v tomto roce mění struktura rozpočtu. Prostřednictvím republikových normativů byl pro MŠ a ZŠ navýšen objem prostředků a sníženy prostředky pro střední školství a VOŠ. Konkrétně pro základní vzdělávání byl nárůst

prostředků na mzdy a odvody o 51 534 tis. Kč vyšší a pro předškolní vzdělávání byl vyšší o 2 711 tis. Kč.

Druhým zdrojem příjmů škol a školských zařízení jsou finanční prostředky z rozpočtu zřizovatele, v tomto případě statutárního města Hradec Králové. Tyto prostředky slouží k financování ostatních provozních nákladů, kterými jsou zejména náklady na energie, opravy, odpisy, nájemné, materiál, drobný hmotný a nehmotný majetek a ostatní služby.

Návrh na tvorbu příspěvku na provoz základních škol je složitý. Princip výpočtu příspěvku na provoz základních škol spočívá v tom, že se oddělí energie spotřebované za fiskální období v hlavní činnosti a vynásobí se koeficientem inflace. V návrhu na tvorbu příspěvku na provoz základních škol v roce 2013 se energie násobila inflací roku 2011, která byla 1,9%. Nicméně při tvorbě příspěvku na provoz základních škol v roce 2014 se již energie inflací nenásobila.

Dále se vypočítá průměrný neinvestiční náklad na žáka. Neinvestiční náklad na žáka/dítě/oběd po odečtu energií se v roce 2013 pro školní jídelny pohyboval ve výši 0,07151 tis. Kč, pro ZŠ okrajové 25,77 tis. Kč, pro ZŠ 50,96 tis. Kč a pro MŠ 28,29 tis. Kč. V roce 2014 se neinvestiční náklad na žáka/dítě/oběd po odečtu energie pohyboval ve výši: pro školní jídelny 0,0806 tis. Kč, pro ZŠ okrajové 21,01 tis. Kč, pro ZŠ 48,23 tis. Kč a pro MŠ 37,90 tis. Kč. Tento průměrný neinvestiční náklad na žáka se vynásobí počtem žáků v příslušném školním zařízení.

Oba tyto zdroje se odvíjí od počtu žáků. Finanční prostředky ze státního rozpočtu jsou stanoveny normativně a školy a školská zařízení je nijak nemohou ovlivnit. Stejně tak příspěvky od zřizovatele. Z toho vyplývá, čím větší počet žáků škola má, tím vyšší finanční prostředky dostane ze státního rozpočtu i z rozpočtu zřizovatele.

Z tohoto důvodu město analyzuje demografický vývoj, aby zabezpečilo dostatečnou kapacitu základních škol a umožnilo povinnou školní docházku všem žákům. Současná kapacita základních škol je dostačující.

Dalším zdrojem příjmů jednotlivých škol a školských zařízení mohou být také doplňkové činnosti. Doplňkovou činnost mohou školy provádět pouze se souhlasem zřizovatele a nesmí ohrožovat hlavní činnost.

V doplňkové činnosti může škola provozovat například: výrobu a prodej výrobků a výpěstků, obchodní činnosti, poskytování prací a služeb, pronájem kapacit sloužících k plnění úkolů v hlavní činnosti v době, kdy pro tento účel nejsou dočasně plně využity.

Všechny základní školy, zřizované statutárním městem Hradec Králové, mají doplňkovou činnost, kromě ZŠ Malšova Lhota, díky které zvyšují své příjmy. Tyto příjmy slouží škole ke zkvalitnění své hlavní činnosti a dokrytí investičních a neinvestičních potřeb.

Nejvyšších příjmů z doplňkové činnosti ve školním roce 2013/2014 dosahovala základní škola Štefcova a to 2 711 583 Kč. Podobně na tom byla základní škola Štefánikova, která měla příjmy z doplňkové činnosti ve výši 2 674 000 Kč a základní škola na třídě SNP, jejich příjmy tvořily 2 088 536 Kč.

Porovnáním celkových příjmů a výdajů (bez investičních) základních škol byl zjištěn zlepšený hospodářský výsledek u všech škol, kromě ZŠ Malšova Lhota, která nemá doplňkovou činnost. Tento zlepšený hospodářský výsledek je tvořen zlepšeným hospodářským výsledkem hlavní činnosti a její doplňkové činnosti. Nejvyšší zlepšený hospodářský výsledek má ZŠ Bezručova ve výši 448 905 Kč, které má velký zisk z doplňkové činnosti a úspory z provozních nákladů. Dále pak ZŠ Štefcova, ve výši 298 232 Kč, která taktéž dosahuje zisk z doplňkové činnosti a úspory z provozních nákladů.

4.1 Doporučení ke zlepšení finanční situace základních škol zřizovaných městem Hradec Králové

Základní školy mohou svou finanční situaci zlepšit pomocí doplňkových činností. Většina základních škol, má počítačové učebny, které by mohla využít k pořádání počítačových kurzů. Stejně tak může využít odborné učebny, tělocvičnu nebo jiné nevyužité prostory, které lze pronajímat a tím získávat finanční prostředky na další investice do vybavení a rekonstrukcí. Se vstupem České republiky do Evropské unie vzrostla poptávka po kurzech cizích jazyků a tak by školy mohly využít odborných kvalifikací svých zaměstnanců a pořádat výuku pro veřejnost.

Dalším způsobem zlepšení finanční situace jsou programy vyhlašované MŠMT nebo programy EU. Zapojení do těchto programů je na iniciativě a potenciálu ředitele. Nicméně i tímto způsobem mohou základní školy zlepšit svou finanční situaci.

5 Závěr

Tato práce se zabývá hospodařením základních škol zřizovaných statutárním městem Hradec Králové, přičemž analyzovat hospodaření jednotlivých základních škol je téměř nemožné, proto byla práce zaměřená na hospodaření škol z pohledu zřizovatele.

Cílem diplomové práce bylo zjistit na základě analýzy hospodaření základních škol současnou finanční situaci a navrhnout doporučení k zlepšení ekonomické situace v budoucnu.

Hlavní činností základních škol je poskytování vzdělávání a školských služeb podle vzdělávacích programů.

Hlavním zdrojem příjmů základních škol jsou prostředky přijaté ze státního rozpočtu, prostředky přijaté z rozpočtu zřizovatele, příjmy z doplňkové činnosti nebo vlastní zdroje z hlavní činnosti. Dalšími zdroji mohou být také programy vyhlašované MŠMT a programy EU, popřípadě finanční dary.

Na základě analýzy finančních prostředků na přímé náklady poskytované z MŠMT prostřednictvím krajského úřadu základním školám zřizovaným městem byla zjištěna přímá úměra mezi počtem žáků a finančními prostředky ze státního rozpočtu. Tyto prostředky jsou rozepisovány základním školám na základě republikových a krajských normativů. Nicméně se v průběhu roku může rozpočet změnit, jak tomu bylo v roce 2012, kdy došlo v pololetí k vázaní prostředků do státního rozpočtu a všem školám byl o 2,15% zkrácen normativní rozpočet. To mělo za následek, snížení finančních prostředků ze státního rozpočtu, přestože se počet žáků zvýšil.

Z rozpočtu zřizovatele je hrazen provoz škol. Jedná se zejména o náklady na energie, údržba budov, opravy, drobný hmotný a nehmotný majetek a ostatní služby. Princip poskytování příspěvku na provoz spočívá v tom, že se oddělí energie za fiskální období v hlavní činnosti a dále se vypočítá průměrný neinvestiční náklad na žáka, který se vynásobí počtem žáků v příslušném školním zařízení. Neinvestiční náklad na žáka/dítě/oběd se po odečtu energie v roce 2013 pohyboval ve výši 25,77 tis. Kč pro ZŠ okrajové a 50,96 tis. Kč pro základní školy. V roce 2014 se neinvestiční náklad pro základní školy okrajové snížil na 21,01 tis. Kč a pro základní školy se snížil na 48,23 tis. Kč.

Oba tyto zdroje příjmů jsou ovlivňovány počtem žáků, proto město sleduje demografický vývoj a plánuje dostatečnou kapacitu škol. Od školního roku 1999/2000 počet žáků, potažmo

tříd, klesá, avšak počet žáků 1. stupně převyšuje počet žáků 2. stupně. Od školního roku 2012/2013 celkový počet žáků mírně stoupá a zvyšuje se i počet tříd. Naplněnost škol ovlivňuje počet žáků odcházejících z 9. ročníků a přicházejících do 1. tříd, kdy počet žáků nastupujících do 1. tříd převyšuje odchod žáků z 9. ročníků. Další vliv na počet žáků má odchod nadaných žáků na víceletá gymnázia.

Dalším zdrojem příjmů škol mohou být příjmy z doplňkové činnosti, díky kterým mohou získat finanční prostředky jiným způsobem než ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Doplňková činnosti musí být prováděna tak, aby neomezovala hlavní činnosti. Všechny základní školy ve městě provozují doplňkovou činnosti, kromě ZŠ Malšova Lhota. Nejvyšších příjmů z doplňkové činnosti dosahovala ZŠ Štefcova, který se za školní rok 2013/2014 pohyboval ve výši 2 711 583 Kč, ZŠ Štefánikova měla příjmy ve výši 2 674 000 Kč a ZŠ na třídě SNP, ve výši 2 088 536 Kč. Příjmy z doplňkových činností zlepšují hospodářský výsledek škol. Zlepšený hospodářský výsledek v roce 2013 měly všechny základní školy.

Hypotéza, že „Finanční prostředky na provozní náklady základních škol jsou dostačující“ se potvrdila. Porovnáním celkových příjmů a výdajů (bez investičních) byl zjištěn zlepšený hospodářský výsledek u všech základních škol, kromě ZŠ Malšova Lhota, která nemá doplňkovou činnost.

Druhá hypotéza se částečně potvrdila, že „Provoz škol je rozpočtově zřizovatelem dobře zajištěn“. Provoz škol je zřizovatelem dobře zajištěn, nicméně problémy nastávají při velké údržbě budov, zejména výměna oken a zateplení budov, kde spatřuji velké finanční úspory za energie.

Na základě skutečností, které byly zjištěny analýzou, byla navržena doporučení, která by vedla ke zlepšení finanční situace v budoucnu. Školy by měly v rámci doplňkové činnosti získávat mnohem vyšší finanční prostředky. Mohly by využít odborných učeben či tělocvičen k pořádání různých akcí, plesů nebo pronájem. Dále by školy měly využívat odborných kvalifikací svých zaměstnanců a pořádat kurzy pro veřejnost, eventuálně rozšiřovat nabídku vzdělávacích kurzů.

V oblasti využívání dalších možností financování, např. zapojení do programů vyhlašovaných MŠMT nebo programů EU a také ve formě darů, sponzoringu či veřejných sbírek by školy měly vyvíjet iniciativu a lépe oslovovat veřejnost a potenciální dárce přesvědčit o tom, že jejich příspěvky nebo dary budou účelně a dobře využity.

V závěru bych chtěla jen dodat, že oblast regionálního školství je finančně vysoce náročná a efektivita vynaložených prostředků je těžce měřitelná.

Seznam použité literatury

a) Monografie

- KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. 3., aktualiz. vyd. Ostrava: Montanex, a. s., 2010. 352 s. ISBN 978-80-7225-319-7.
- MARINČÁK M. *Finanční management školy*. KLUB EKONOMŮ ŠKOL, o.s., 2007. 160 s.
- MERLIČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ R. *Neziskové organizace*. 11., aktualiz. vydání. Olomouc: Anag, spol, s.r.o., 2011. 254 s. ISBN 978-80-7263-675-4.
- OCHRANA, F. a kolektiv. *Veřejný sektor a veřejné finance*. 1. vyd. Praha: Grada, 2010. 261 s. ISBN 978-80-247-3228-2.
- PEKOVÁ J.; PILNÝ J.; JETMAR M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. Vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 488 s. ISBN – 978-80-7357-936-4.
- REKTOŘÍK, J. a kolektiv. *Organizace neziskového sektoru*. 2. Aktual. vyd. Praha: EKOPRESS, s.r.o., 2007. 187 s. ISBN 978-80-86929-25-5.
- REKTOŘÍK, J. a kolektiv. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. 2. vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 2007. 264 s. ISBN 978-86929-29-3.
- RIEGEL, F. *Školský zákon: komentář*. 1. Vyd. Praha: C.H. BECK, 2014. 820 s. ISBN 978-7400-550-3.
- VALENTA, J. *Školské zákony*. 5. Aktual. vyd. Olomouc: ANAG, spol. s r. o., 2013. 919 s. ISBN 978-80-7263-760-7.
- RIEGEL, F. *Školský zákon: komentář*. 1. Vyd. Praha: C.H. BECK, 2014. 820 s. ISBN 978-7400-550-3.

b) Legislativa

- Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod.
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

c) elektronické zdroje

- MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČR. Republikové normativy škol a školských zařízení zřizovaných územními samosprávnými celky na rok 2015. [online]. 2015 [cit. 18.3.2015]. Dostupné na WWW: <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/republikove-normativy-skol-a-skolskych-zarizeni-zrizovanych-6>>.
- MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY ČR. Principy rozpisu rozpočtu a rozpis rozpočtu přímých výdajů RgŠ územních samosprávných celků na rok 2015 v úrovni MŠMT – KÚ. [online]. 2015 [cit. 16.2.2015]. Dostupné na WWW: <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/ekonomika-skolstvi/principy-rozpisu-rozpocetu-a-rozpis-rozpocetu-primych-vydaju-6>>.
- KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ. Principy rozpisu rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání škol a školských zařízení v působnosti Královéhradeckého kraje pro rok 2015. [online]. 2015 [cit. 11.3.2015]. Dostupné na WWW: <<http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/krajsky-urad/skolstvi/prime-vydaje-vzdelavani/rozpis-primych-vydaju-na-vzdelavani-skol-a-skolskych-zarizeni-v-pusobnosti-kralovehradeckeho-kraje-pro-rok-2015-77016/>>.
- Hradec Králové, oficiální stránky města. Základní školy. [online]. 2015 [cit. 13.3.2015]. Dostupné na WWW: <<http://www.hradeckralove.org/urad/zakladni-skoly-a-materske-skoly>>.

d) ostatní

- Interní zdroje odboru školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže Magistrátu města Hradec Králové – Dlouhodobý záměr rozvoje výchovně vzdělávací soustavy na území statutárního města Hradec Králové na období 2011 – 2015.
- Interní zdroje odboru školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže Magistrátu města Hradec Králové – Hodnocení koncepce odboru školství města Hradec Králové za rok 2013 a první polovinu roku 2014.

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
HK	Hradec Králové
KÚ	Krajský úřad
MP	mzdové prostředky
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NIN	neinvestiční náklad
NIV	neinvestiční výdaje
No	průměrný počet jednotek výkonu připadající na 1 nepedagogického pracovníka
Np	průměrný počet jednotek výkon připadající na 1 pedagogického pracovníka
ONIV	ostatní neinvestiční výdaje
OON	odvody a ostatní neinvestiční výdaje
Pp	průměrná měsíční výše platu pedagogického pracovníka
Po	průměrná měsíční výše platu nepedagogického pracovníka
PZ	limit počtu zaměstnanců
RgŠ	regionální školství
RVP	rámcový vzdělávací program
Sb.	Sbírka zákonů
SR	státní rozpočet
SŠ	střední škola
ŠPC	školské poradenské centrum
VOŠ	vyšší odborná škola

VŠ	vysoká škola
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola

Seznam tabulek

Tab. 3.1 Republikové normativy pro rok 2015.....	25
Tab. 3.2 Normativní rozpis rozpočtu RgŠ ÚSC na rok 2015.....	26
Tab. 3.3 Normativní rozpis rozpočtu 2015 pro Královéhradecký kraj.....	26
Tab. 3.4 Kvantifikace a struktura rozpočtu běžných výdajů ve výdajovém bloku regionálního školství včetně běžných výdajů na PŘO na rok 2015.....	27
Tab. 3.5 Školy a školská zařízení ve městě Hradec Králové.....	34
Tab. 3.6 Údaje o výši finančních prostředků na přímé náklady poskytované z MŠMT ČR prostřednictvím krajského úřadu základním školám zřizovaným statutárním městem HK.....	38
Tab. 3.7 Návrh na tvorbu příspěvku na provoz základním školám v roce 2014.....	41
Tab. 3.8 Finanční prostředky vynaložené z rozpočtu města na provoz základních škol (běžné výdaje) v letech 2009-2014.....	44
Tab. 3.9 Finanční prostředky vynaložené z rozpočtu města na provoz základních škol (běžné výdaje) v letech 2009-2014 (v tis. Kč) a počet žáků.....	48
Tab. 3.10 Přehled počtu narozených dětí v období 2007-2014 ve spádových obvodech základních škol, zřizovaných statutárním městem Hradec Králové	49
Tab. 3.11 Vývoj počtu žáků a tříd od školního roku 1998/1999 s výhledem do školního roku 2014/2015.....	51
Tab. 3.12 Vývoj počtu žáků na jednotlivých základních školách zřizovaných městem.....	53
Tab. 3.13 Počet žáků odcházejících z 9. ročníků a přicházejících do 1. tříd.....	54
Tab. 3.14 Počty žáků odcházejících na víceletá gymnázia z 5. a 7. ročníků.....	55
Tab. 3.15 Příjmy z doplňkové činnosti za období 2009 – 2013 (v Kč).....	56
Tab. 3.16 Celkové příjmy a výdaje za kalendářní rok 2013 základních škol zřizovaných městem Hradec Králové (v Kč).....	57

Seznam grafů

Graf 3.1 Přehled počtu narozených dětí v období 2007-2014 ve spádových obvodech základních škol, zřizovaných statutárním městem Hradec Králové.....50

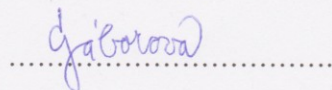
Graf 3.2 Vývoj celkového počtu žáků od školního roku 1998/1999 s výhledem do školního roku 2014/2015.....52

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB – TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít
- (§35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB – TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB – TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB – TUO, popřípadě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB – TUO, která je oprávněna v takovém případě od mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB – TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 24. dubna 2015

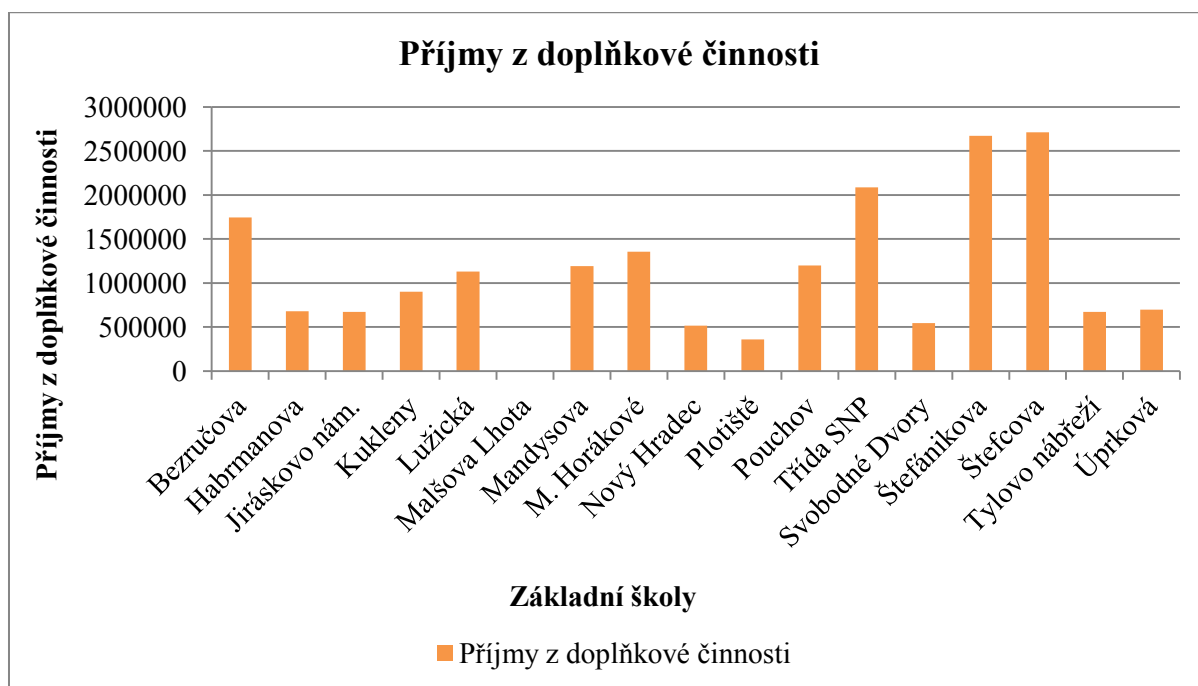
Bc. Petra Gáborová

Seznam příloh

Příloha 1	Příjmy z doplňkové činnosti v roce 2013 (v Kč)
Příloha 2	Hospodářský výsledek základních škol v roce 2013 (v Kč)
Příloha 3	Celkové příjmy základních škol v roce 2013 (v Kč)
Příloha 4	Celkové výdaje základních škol v roce 2013 (v Kč)
Příloha 5	Spádovost žáků školní rok 2014/2015

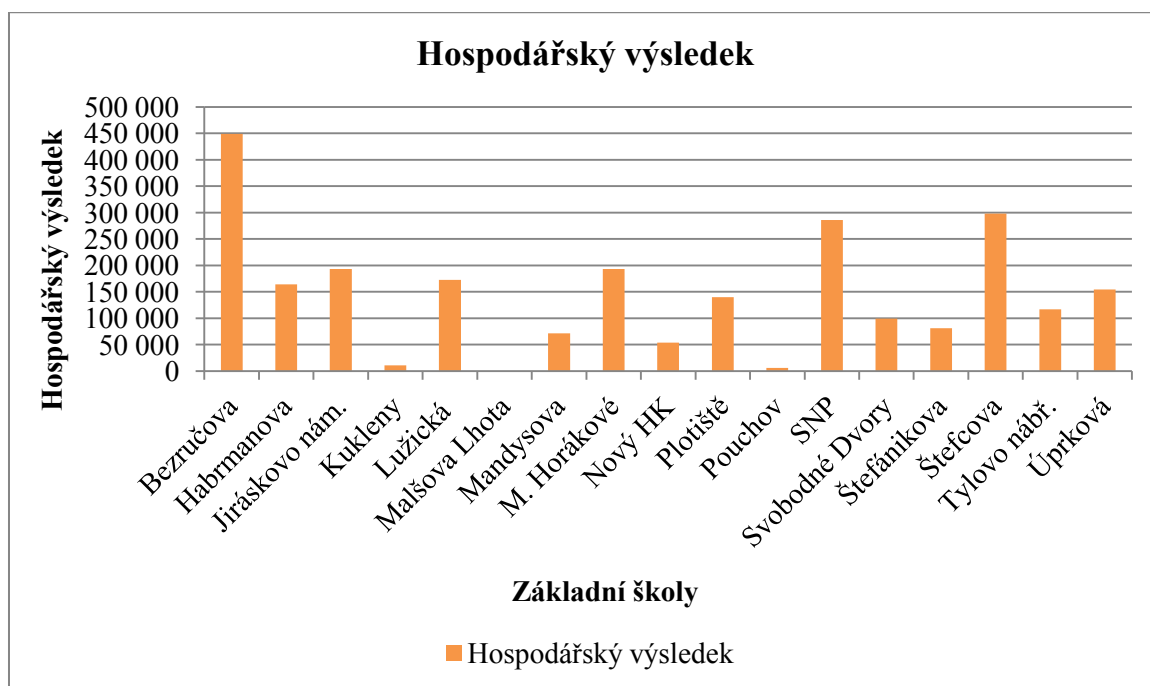

Příloha 1 Příjmy z doplňkové činnosti v roce 2013 (v Kč)

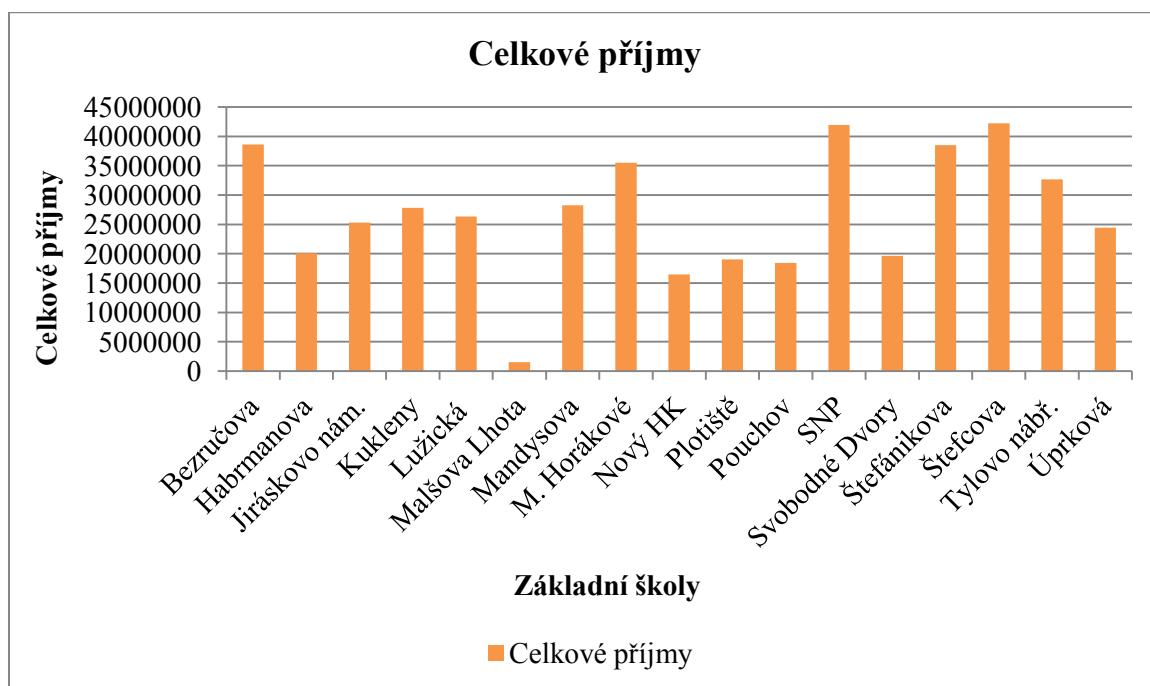
Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv jednotlivých základních škol.

Příloha 2 Hospodářský výsledek základních škol v roce 2013 (v Kč)

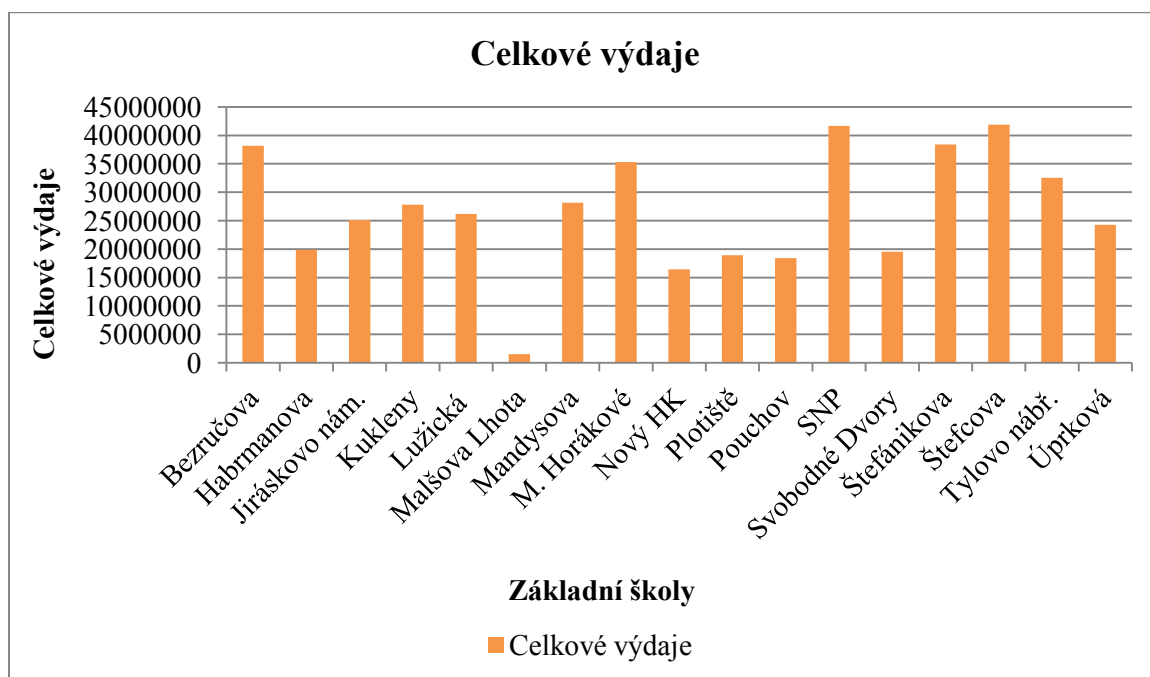
Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv jednotlivých základních škol.

Příloha 3 Celkové příjmy základních škol v roce 2013 (v Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv jednotlivých základních škol.

Příloha 4 Celkové výdaje základních škol v roce 2013 (v Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv jednotlivých základních škol.

Příloha 5 Spádovost žáků školní rok 2014/2015

Spádovost žáků školní rok 2014-2015	Z obvodu školy	Mimo obvod školy	S bydlištěm mimo HK	Škola celkem
Bezručova	209	356	91	656
Habrmanova	147	155	96	398
Jiráskovo nám.	212	139	71	422
Kukleny	197	32	137	366
Lužická	226	86	71	383
Malšova Lhota	37	32	10	79
Mandysova	261	77	7	345
M. Horákové	323	264	48	635
Nový HK	144	44	12	200
Plotiště	188	36	10	234
Pouchov	242	35	36	313
SNP	210	325	117	652
Svobodné Dvory	168	29	49	246
Štefánikova	472	78	187	737
Štefcova	273	211	55	539
Tylovo nábrž.	286	198	81	565
Úprková	197	201	37	435
Celkem obvod	3792	2298	1115	7205

Zdroj: Vlastní zpracování dle materiálu odboru školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže Magistrát města Hradec Králové.